

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

SECRETARIS VAN MEDEWERKERS: Mr. H. G. KRONENBERG

1^E JAARGANG

WOENSDAG 29 MAART 1916

No. 13

INHOUD

	Blz.
1 OORLOGSWINSTBELASTING EN OORLOGSRESERVES	181
1 Engeland en de economische conferentie der bondge- nooten te Parijs	182
37 De Nederlandsche cacao-industrie	182
43 Regeeringstarwe en de schepenuitvoerwet	183
17 Een nieuwe vorm van beschikbaarstelling	183
44 Stedelijke levensmiddelen-voorziening in Duitschland ..	184
16 Faillissementen in de Vereen. Staten gedurende het jaar 1915	186
26 Java's thee-export	186
INGEZONDEN STUKKEN:	
De oplossing der melkkwestie	187
9 REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	187
MAANDCIJFERS:	
Engelsche handelsstatistiek over Februari 1916	187
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	188—196
Geldkoersen. Effectenbeurzen.	
Wisselkoersen. Goederenhandel.	
Bankstaten. Verkeerswezen.	

Bijdragen en mededeelingen den inhoud betreffende gelieve men te zenden aan den Secretaris van medewerkers, adres: Geldersche Kade 21 b, Rotterdam; verslagen, overzichten en verdere gegevens voor de afdeling „Statistiek en Overzichten” aan Nico J. Polak, Diergaardelaan 45 b, Rotterdam, tel. No. 1425.

Abonnementsprijs franco p. p. in Nederland f 10.—, buitenland en koloniën f 12.— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Advertentiën f 0.35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richtte men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

27 MAART 1916.

Aan het einde der berichtswEEK was een iets vastere stemming op de geldmarkt merkbaar. De notering voor particulier disconto steeg van 1½ % tot 1¾ à 2 %; de prolongatie-rente noteerde 2—2¼—2½—3 %.

Op de inschrijving voor f 20 miljoen schatkist-promessen en schatkistbiljetten had dit echter nog geen invloed. Er werd ingeschreven voor een totaal bedrag van f 79.555.000. Hiervan werd toegewezen f 19.000.000 schatkistbiljetten à f 1006.10 en f 1.000.000 promessen à f 999.—, gevende een netto rendement van nog niet ten volle 1 % per jaar.

Moge dit succes der regeering een voorspelling zijn van den uitslag der inschrijving op de Rijksleening van deze week.

Het stopzetten van bijna alle scheepvaart en de steeds verder gaande bemoeilijking van onzen handel heeft noodwendig ook een sterke inkrimping van onze wisselmarkt tengevolge gehad. De omzetten

worden steeds geringer; dit wordt nu zelfs ook merkbaar voor den handel in wissels op New-York, waarvoor in de laatste maanden zoo buitengewoon veel vraag bestond.

* * *

Bericht wordt, dat verschillende schepen, waaronder de „Rotterdam” van de Holland—Amerika-Lijn, uit de vaart zijn genomen, hetgeen de moeilijkheden in den aanvoer van levensbehoefden en grondstoffen doet toenemen. De Regeering heeft zich hierdoor genoodzaakt gezien, gebruik te maken van de bevoegdheden, haar bij de Schepenuitvoerwet toegekend.

OORLOGSWINSTBELASTING EN OORLOGSRESERVES.

Door de gezamenlijke Nederlandsche stoomvaart-maatschappijen, die geregelde stoomvaartdiensten tusschen Nederland en overzeesche gewesten onderhouden, is dezer dagen naar aanleiding van het wetsontwerp tot heffing eener oorlogswinstbelasting een adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal gezonden.

De maatschappijen ontkennen allerminst de wenschelijkheid der belasting. Integendeel, zij verklaren zich bereid en gereed, haar gepast aandeel in de belasting met vreugde te voldoen.

Waar zij echter bezwaar tegen inbrengen, is dat de voorgestelde oorlogswinstbelasting niet alleen over de gemaakte winst geëischt wordt, doch ook thans reeds van de gevormde reserves. „De belasting neemt niet alleen van de uitdeelingen welhaast een derde af, maar zij verlangt dat derde deel ook van de reserves, welke de stoomvaart-maatschappijen als een dam pogen op te werpen tegen de geweldige rampen niet alleen, die haar ieder oogenblik kunnen treffen, maar die ook moeten dienen om gereed te staan voor 't verdedigen van het nationaal scheepvaartbedrijf na den oorlog. De voorgestelde oorlogswinstbelasting verlangt onverbiddelijk haar aandeel van die nog te vormen reserves, d. w. z. van hetgeen de maatschappijen noodig oordeelen te reserveeren om te blijven voldoen aan wat heden meer dan ooit haar taak is: dienen van het algemeen belang”.

De maatschappijen verzoeken hierom de Kamer in het wetsontwerp de bepaling op te nemen, dat de oorlogswinstbelasting over de gevormde reserves eerst betaald zal behoeven te worden binnen een termijn van ten hoogste 5 jaar na den oorlog. Immers eerst dan zal zijn na te gaan in hoeverre de gedurende den oorlog gevormde reserves inderdaad winst zijn en niet hun bestemming in het bedrijf behooren te vinden tot dekking van verliezen en tot afschrijving van hogere kosten van aanschaffing.

Wat in het adres wordt gevraagd is volkomen redelijk. Hetgeen de maatschappijen thans reserveeren, is, zoolang de oorlog duurt, nog geen winst. Dezelfde omstandigheden, die het bruto-bedrijfsinkomen ver-

grooten, dwingen tot belangrijk grooter reserves, die, zoolang deze omstandigheden voortduren, aan het bedrijf gebonden blijven. Pas als het oorlogsrisico verdwenen is en het bedrijf weder in normale banen zal zijn teruggekeerd, vervalt deze gebondenheid. Eerst dan, maar ook niet eerder, komt het extra-gereserveerde bedrag vrij, eerst dan is het „oorlogswinst”.

Wij gelooven dan ook, dat de Kamer nog een stap verder zal moeten gaan dan de adressanten wenschen. Reeds thans lezen wij in de dagbladen, dat de haringreederijen een adres van gelijke strekking aan de Kamer zullen zenden. Het is te verwachten, dat meerdere zullen volgen. Immers het betoog geldt voor alle ondernemingen, die thans onder hooger risico hooger winsten maken. Steeds zal dit hooger risico, dat nimmer geheel op anderen kan worden overgedragen, tijdelijk hoogere reserveering eischen en eerst, wanneer het risico tot zijn normaal peil is teruggevallen en de extra-reserve vrijkomt, mag deze als oorlogswinst worden beschouwd.

Het adres der stoomvaartmaatschappijen doet dus méér dan de noodzakelijkheid aanwijzen van een bepaling, die aan deze maatschappijen voor een deel van het door den fiscus opgeëischte bedrag uitstel van betaling toestaat. Het wijst aan, dat het begrip oorlogswinst van het ontwerp herziening behoeft. De fout zit hierin, dat het ontwerp de bedrijfswinst berekend wil zien naar dezelfde regelen, die voor de bepaling van het inkomen van particuliere personen gelden, en dus eenvoudig vraagt, of het geld in het laadje gekomen is. In het vorig nummer werd in ander opzicht de onjuistheid van dit standpunt betoogd. Had het ontwerp zich gesteld op het door de Deutsche wet ingenomen standpunt, dat alleen als bedrijfswinst aanmerkt, wat naar regelen van juist commercieel beleid ook inderdaad als zoodanig mag gelden, het adres der scheepvaartmaatschappijen ware niet noodig geweest. In de verplichting der maatschappijen, hun deel in de belasting te dragen, zou het geen verandering hebben gebracht. Echter zou het voor het thans terecht gereserveerde deel van de bruto-winst den belastingplicht eerst hebben doen ontstaan op het oogenblik, waarop naar goede beheersbeginselen dit bedrag inderdaad tot „oorlogswinst” zou zijn geworden.

B.

ENGELAND EN DE ECONOMISCHE CONFERENCE DER BONDGENOOTEN TE PARIJS.

De conferentie van de regeeringen der bondgenooten, die op het oogenblik te Parijs plaats vindt, zal weldra worden gevolgd door een conferentie op economisch gebied, waarbij alle entente-mogendheden, Japan inbegrepen, vertegenwoordigd zullen zijn. Hoofdschotel der besprekingen zal wezen de vraag, welke maatregelen genomen moeten worden om thans en na den oorlog tot betere en nauwere economische relaties tusschen de thans verbonden mogendheden te geraken, een vraag, waarvan de te voeren tariefpolitiek slechts een onderdeel uitmaakt. Ook aan het vraagstuk of, en zoo ja, welke maatregelen van afweer genomen moeten worden tegen den hernieuwden stroom van Deutsche producten, die na den oorlog wordt verwacht, zal de noodige aandacht worden geschonken.

De Engelsche, Fransche en Italiaansche pers heeft zich in de laatste weken in toenemende mate met de resultaten, die de conferentie misschien zal kunnen hebben, bezig gehouden. Vooral is dit het geval geweest in Engeland, waar het vraagstuk nauw samenhangt met de algemeene handelspolitiek, die het land na den oorlog zal hebben te voeren.

Voorname vertegenwoordiger van Engeland zal zijn de minister Runciman, president van den Board of Trade. Runciman is een van die voorstanders van den vrijhandel, uit wier mond in de laatste maanden uitlatingen opgeteekend zijn, die van protectionisti-

sche zijde als voortteekenen eener naderende zwenking worden aangeduid. De heer Runciman heeft intuschen zelf deze uitlatingen dezer dagen in een persgesprek herroepen. Als vertegenwoordiger wordt verder genoemd de minister Bonar Law, de leider der unionistische partij, voorstander van ingrijpende wijzigingen in de Engelsche handelspolitiek in imperialistischen zin.

Verleden week is in het Parlement van vrijhandelszijde, waarbij zich het unionistische lid voor de City Sir Fred. Banbury aansloot, uitdrukking gegeven aan zekere vrees, dat de conferentie wellicht de Engelsche regeering in haar verdere economische politiek ten koste van den vrijen handel zou kunnen binden. De minister-president, de heer Asquith, heeft de sprekers echter gerustgesteld. De afgevaardigden ter conferentie zouden weliswaar zekere algemeene instructies ontvangen, doch werden met geenerlei bevoegdheid bekleed. De conferentie zou zich beperken tot gemeenschappelijke besprekingen, de beslissing over de door Engeland te volgen gedragslijn bleef onverkort aan het Parlement.

Wijze woorden voegde de heer Asquith hieraan toe: „Bij iederen maatregel, die in de toekomst op dit gebied genomen zal moeten worden, zullen wij er in de eerste plaats voor hebben te waken, dat geen harts-tocht of kortzichtigheid onze daden bestiere. Gelijk in het particuliere leven, in de verhouding van man tot man, men te dikwijls geneigd is, onder den invloed van volkomen natuurlijke en gerechtvaardigde gevoelens kortzichtige maatregelen te nemen, die op den langen duur aan ons zelf meer nadeel zullen toebrengen dan aan hem, dien wij trachten te treffen, evenzoo moet in de statensamenleving deze mogelijkheid steeds scherp in het oog worden gehouden”.

En in gelijken zin sprak enkele dagen geleden de minister Lloyd George, toen in het Parlement aan de Regeering in overweging werd gegeven, den ultra-imperialistischen premier van Australië, Hughes, die op het oogenblik in Engeland vertoeft en bij velen een gretig gehoor vindt, eveneens tot afgevaardigde der Engelsche regeering te benoemen. „Heeft ooit iemand — aldus de minister — een koopman succes zien hebben bij een onderneming, waarin zich wraakzucht mengde?”

DE NEDERLANDSCHE CACAO-INDUSTRIE.

De toestand in de cacao-industrie hier te lande blijft ernstig zorg baren. Duizenden balen cacao's liggen hier in de havenplaatsen, doch de N. O. T. mag de cacao niet tot invoer vrijgeven, omdat waarschijnlijk de geallieerden dit tegengaan.

De fabrieken worden nu de een na de ander gedwongen, stil te liggen of haar bedrijf sterk in te krimpen.

Wat dit beteekent voor ons land, moge blijken uit het feit, dat er minstens 30 cacao-fabrieken werkzaam zijn, waarvan verschillende met meer dan 1000 man werken.

Er moeten dus krachtige maatregelen genomen worden en in vakkringen wordt daarom wel gevoeld voor het denkbeeld om den uitvoer van cacao-producten uitsluitend in de handen van de fabrikanten te leggen.

Wat is n.l. nu het geval? De cacao-fabrikanten verkoopen hun product aan de winkeliers, die echter direct bestormd worden door koopers, die voor de bekende Daalders Cacao (thans in den winkel voor f 2 geprijsd), drie gulden en meer bieden. Het is duidelijk, dat deze cacao voor ongeoorloofden uitvoer wordt gebruikt, maar controle daarover is bijna onmogelijk.

Verbiedt men nu allen uitvoer, dan wordt deze handel onmogelijk gemaakt en men zou dan de fabrieken in de gelegenheid kunnen stellen, haar producten (onder controle) uit te voeren, waardoor de industrie zou kunnen blijven doorwerken.

Profk

L.

Daarmede wordt tevens voor de industrie het voordeel bereikt, dat reeds verworven afzetgebieden niet te loor gaan.

Het verbruik van cacao en chocolade is gedurende den oorlog toegenomen. Nu kan Amerika bogen op een veel grooter debiet dan voorheen, doordat de Amerikaansche fabrikanten alle soorten cacaoboonen steeds tot vrij normale prijzen uit de productielanden konden betrekken. Zoo plaatste Samana zijn geheelen oogst in Noord-Amerika. De bekende Arriba cacao kan wegens de sluiting van het Panamakanaal Europa moeilijk bereiken en de prijzen van de overige soorten zijn in Europa gestegen. San Thomé zou hier circa 43 cents per $\frac{1}{2}$ K.G. kosten, tegen 30 cents in normale tijden.

Te verwonderen is het dan ook niet, dat Noord-Amerika in plaats van cacaopoeder te importeren thans veel exporteert. Zelfs hier te lande zijn belangrijke posten Amerikaansch cacaopoeder ingevoerd.

In Engeland werken de cacao- en chocolade-fabrieken dag en nacht om aan de vraag van het Engelsche legerbestuur te kunnen voldoen. Het is gebleken, dat zowel cacao als chocolade uitstekende voedingsmiddelen zijn, die voor de troepen aan het front algemeen gezocht worden.

In Duitschland, waar de cacao- en chocolade-industrie zich voor den oorlog in grooten bloei mocht verheugen, is de toestand uiterst moeilijk. Door de door Engeland genomen maatregelen kampt men daar, evenals hier, echter in veel erger mate, met het gebrek aan grondstoffen.

Cacaoboonen zijn voor Duitschland niet meer te verkrijgen, dus is men in dat land aangewezen op de bestaande voorraden. Waar vroeger Duitsch cacaopoeder tot M. 2.50 per K.G. verkocht werd, zijn de prijzen opgelopen tot 10 à 12 Mark per kilo. Deze prijzen zijn natuurlijk voor het publiek bijna niet meer te betalen.

De productielanden der cacaoboonen, zooals Ecuador, Brazilië, Accra en San Thomé, hebben over het algemeen te lijden van gebrek aan scheepsruimte, zoodat de cacaoboonen bij aankomst aan de kust niet onmiddellijk naar Europa kunnen verladen worden, hetgeen voor 't product zeer schadelijk is.

Het heete en vochtige klimaat der productie-landen maakt snelle bereiding en vlugge verscheping naar Europa noodig, anders vermindert de kwaliteit der boonen.

Gelukkig luiden de oogstberichten gunstig, zoodat, worden de moeilijkheden met verscheping, enz., niet ernstiger, er kans bestaat, dat cacaoboonen op onze markt tegen normale prijzen te verkrijgen zullen zijn, althans wanneer de N. O. T. er in slaagt, aan bonafide fabrikanten de zoo noodige grondstof te verschaffen.

REGEERINGSTARWE EN DE SCHEPEN-UITVOERWET.

Een medewerker schrijft ons:

Wij schreven in ons vorig nummer, dat deze week in het geheel geen distributie van tarwe zou plaats vinden. Ten slotte is men nog op dit besluit teruggekomen en heeft men de helft van de normale hoeveelheid gedistribueerd. Ook deze week zal waarschijnlijk een halve distributie kunnen geschieden.

De graanhandel werd deze week plotseling opgeschrikt door het feit, dat de Regeering beslag wenschte te leggen voor het vervoer van tarwe van Noord-Amerika naar hier, niet alleen op de onbevrachte Nederlandsche schepen, maar ook op verschillende stoomschepen, die reeds door particulieren bevracht waren. Ingevolge artikel 2 der nieuwe schepenwet hebben de stoomschepen, alvorens uit te varen een vergunning noodig van den Minister van Landbouw en heeft de Minister het recht, aan deze vergunning „voorwaarden” te verbinden. Eenige reeders kregen

nu deze week telegrafisch mededeeling, dat hun schepen toestemming kregen om uit te varen, op voorwaarde, dat zij zich begaven naar Noord-Amerika om aldaar graan (tarwe) te laden voor de Nederlandsche regeering tegen f 6 per 480 lbs. Men zal zich herinneren, dat onlangs door de reeders met de Regeering een contract is afgesloten, waarbij ruimte door de reeders werd beschikbaar gesteld, twee derde à f 6, en één derde à f 9. Het is op dit oogenblik nog niet zeker of de Regeering de nu gerequireerde ruimte wil beschouwen als te zijn gesteld op rekening van het afgesloten contract, dat wel daar buiten te vallen. De betreffende reeders hebben geprotesteerd tegen dezen maatregel en hebben den Minister verzocht, hen te vrijwaren voor de gevolgen van het verbreken hunner charters, en hun bovendien schadevergoeding te betalen voor het verschil tusschen de Regeeringvracht en de vracht volgens hunne charters. De Regeering heeft dit evenwel geweigerd. De betreffende schepen zijn op dit oogenblik nog niet vertrokken.

Het spreekt van zelf, dat ook de bevrachters der booten buitengewoon gedupeerd worden. Immers, zij hebben hunne ladingen reeds grotendeels ter verscheping gereed liggen in de aflaadhavens en kunnen nu onmogelijk andere ruimte vinden om die te vervoeren. Bij de geregelde lijn is geen ruimte te krijgen en het spreekt vanzelf, dat men geen andere Nederlandsche schepen kan charteren, daar die alle door de Regeering genomen zijn. Ook buitenlandsche schepen worden zoo goed als niet aangeboden. Mischien is tot fabuleuze koersen een enkel Noorschip te vinden. Onze Regeering heeft van aanbiedingen van Noorsche schepen gebruik gemaakt. De bevrachters staan dus bloot aan hooge kosten om de goederen in de buitenlandsche havens te bewaren of ze aldaar te verkoopen. In dit geval met tamelijk groote verliezen, daar de prijzen der verschillende graansoorten zoowel in Noord- als in Zuid-Amerika in den laatsten tijd tamelijk sterk gedaald zijn.

Het gebrek aan tarwe moet wel heel groot zijn, dat men tot dergelijke maatregelen zijn toevlucht neemt, want de voedergranen en lijnkoeken, die tengevolge van het requireeren van de stoombootruimte niet aangevoerd kunnen worden, zijn hier zeer dringend noodig. Daar de verkoopers dezer granen hun koopers mededeelden, dat de contracten waarschijnlijk niet konden uitgevoerd worden, ontstond er groote onrust en liepen de prijzen van de disponibile partijen voedergranen sterk op.

Naar wij vernemen hoopt men na deze maatregelen in het eind van April of het begin van Mei zoo ver te zijn, dat er zich hier een voorraad tarwe begint te vormen.

EEN NIEUWE VORM VAN BESCHIKBAARSTELLING.

Men schrijft ons:

De reeks der artikelen, waarover de regeering hare bemoeienis uitstrekt, breidt zich nog steeds uit. Met regeeringstarwe, regeeringsbrood en regeeringsmeel, regeeringsboter en regeeringskaas is het ontbijt gereed, vooral sedert we óók nog beschikken over regeeringsmelk en regeeringseieren. Ons middagmaal wordt bedacht met regeeringsgroenten, versch of ingemaakt, regeeringspeulvruchten en regeeringsvarkens. Voor de aardappelen moeten we nog zelf zorgen, maar regeeringsvisch wordt ons daarentegen niet onthouden. Zelfs hadden we regeeringsraapolie, om de regeeringsvisch in te bakken, maar die is nu op. In plaats daarvan kregen we regeerings-gemarineerde haring en het nieuwste snuffje is nu de regeeringsbokking, harde of zachte, naar verkiezing.

Bij alle critiek, die sommigen op minister Posthuma's systeem mogen hebben, zal niemand hem althans dezen lof onthouden, dat hij is een onvermoeid werker, een knap organisator en dat hij een groote scherpzinnigheid ten toon spreidt bij het oplossen van schier

onoplosbare puzzles. Zijn nieuwste vondst: de regeringszuiderzeeharing is wel een van de beste.

Evenals bij de andere beschikbaar gestelde levensmiddelen is ook hier de beschikbaarstelling afhankelijk gemaakt van den uitvoer. Algemeen was de overtuiging, dat zulks voor de haring niet mogelijk zou zijn, omdat men in de verste verte nooit wist, over hoeveel haring men zou kunnen beschikken. Hiervan toch bestaat geen regelmatige „productie”; den eenen dag wordt er veel, den anderen weinig aangevoerd: werd nu als eisch gesteld, dat men een bepaald percentage zou reserveeren, dan bestond de mogelijkheid, dat men op sommige dagen veel te veel gereserveerd had, met dit bedroevende gevolg, dat het licht-bederfelijke goedje, waarvoor misschien in het buitenland een goede prijs gemaakt kon worden, als eendenvoer gebruikt zou moeten worden. Men zal zeggen: eenzelfde geval doet zich ook voor bij de regerings-zeevisch, die ook steeds in wisselende kwantiteiten wordt aangevoerd en dan wordt bij grooten aanvoer eenvoudig bepaald, dat het percentage der beschikbaarstelling voor dien dag verlaagd wordt, en daarmee is de zaak opgelost. Echter bij de Zuiderzeeharing is die oplossing onmogelijk. De versche zeevisch n.l. komt op vrijwel één plaats aan — IJmuiden — zoodat men op één oogenblik een overzicht heeft van de hoeveelheden, waarover men beschikken kan. Maar bij de Zuiderzeeharing heeft men met het geval te doen, dat vrijwel elk Zuiderzeedorpje aanvoerplaats en exportmarkt is, zoodat het vanzelf onmogelijk is, op een bepaald oogenblik vast te stellen, hoeveel haring er is. Hier moet dus een andere methode gevolgd worden.

De door den minister thans aan de hand gedane oplossing is even eenvoudig als vernuftig: de beschikbaarstelling in natura kan vervangen worden door een beschikbaarstelling in geld. De minister stelt elke week den marktprijs van haring vast en de exporteur kan volstaan met het storten van een bedrag gelijk aan $\frac{1}{3}$ van de marktwaarde, verminderd met een bedrag van f 1.75. Bij een marktprijs van f 10.75 per tal (200 stuks) behoeft de exporteur eenvoudig f 3 te storten, om het recht te erlangen een tal haring te exporteeren. Het storten van een voldoende bedrag vooruit elke week verschaft hem een certificaat, recht gevend op den uitvoer van zoo- en zooveel tal, en nu kan hij zonder bezwaar uitvoeren, tot het totaal, op het certificaat vermeld, bereikt is.

Tevens is de regeling zoodanig, dat de consenten als 't ware oogenblikkelijk verleend kunnen worden. Te dien einde is de medewerking der burgemeesters ingeroepen in de plaatsen, van waaruit geëxporteerd wordt. De burgemeester ontvangt voor elken exporteur in zijn gemeente wekelijks een certificaat, waarop vermeld staat, hoeveel de exporteur mag uitvoeren, en daarop worden dan de ten uitvoer aangegeven partijen afgeschreven. De partij wordt gedekt door een consent, dat door den burgemeester met zijn handteekening wordt gewaarmerkt, en waarop is aangegeven hoe groot de partij is en welke de bestemming is. Het consent wordt in duplo opgemaakt; het eene exemplaar vergezelt, als gezegd, de partij; het andere wordt opgezonden naar het Centraal-bureau voor den afzet van visscherijproducten, bij hetwelk de bestellingen voor haring of bokking voor binnenlandsch gebruik inkomen. De bestellingen gaan uit van de verschillende burgemeesters, die van gemeentewege de haring of bokking distribueeren, en die eens per week — uiterlijk Donderdag — voor de geheele volgende week bestellen. Daar de op een bepaalden dag uitgegeven consenten elken dag aan het Centraal-bureau worden opgezonden, weet dit steeds, over hoeveel geld het beschikt. Dit geld nu wordt besteed om op de vrije markt haring aan te koopen, die dan tegen f 1.75 per tal aan de burgemeesters geleverd wordt, in verhouding tot ieders bestelling. Door die

aankopen steeds te doen op markten, waar veel is aangevoerd, wordt verkregen, dat steeds tot billijke prijzen wordt gekocht, en voor de visschers ook een zekere stabiliteit wordt geschapen in zake de te ontvangen prijzen. Het geval, dat zich in andere jaren soms voordeed, dat b.v. op Urk de haring duur was, terwijl ze op Huizen bijna geen geld waard was, omdat toevalligerwijze de Urkers een dag weinig en de Huizenaars veel hadden gevangen, zal zich nu in veel minder mate voordoen; er vindt nivelleering van prijzen plaats. Is op een dag de aanvoer overal schaarsch, dan koopt men zoo'n dag eenvoudig nergens. Het mooie van de regeling is, dat ze juist aan de eischen van de practijk aanpast: de handel ondergaat feitelijk geen vertraging; de afgifte der consenten geschiedt onmiddellijk; over de beschikbaarstelling in natura heeft men zich het hoofd niet te breken, daar 't Centraal-bureau zelf voor aankoop zorgt... tegen marktprijs.

Het soepele der regeling vindt dan ook allerwege instemming, en bereids is dan ook van de zijde der reeders en handelaren in Noordzeeharing verzocht, te zijner tijd voor gezouten haring eenzelfde regeling in te voeren, zij het ook wellicht in enkele onderdeelen iets gewijzigd.

* * *

Op welke winstderving de beschikbaarstelling den Zuiderzeevisschers zal komen te staan, is natuurlijk uiterst moeilijk te zeggen. De haringvangst toch loopen in de verschillende jaren zeer uiteen en daarmee de prijzen. Hoe wisselend die vangsten wel zijn, toont het volgend staatje, dat aanvoer en opbrengst vermeldt over de jaren 1908—1913.

	Aanvoer in K.G.	Opbrengst in guldens.
1908.....	9.989.398	562.745
1909.....	4.270.644	319.210
1910.....	9.842.040	482.772
1911.....	9.514.080	575.158
1912.....	5.955.054	447.448
1913.....	5.327.948	475.500

Te verwachten is, dat deze factor dit jaar niet storend zal optreden: de Zentrale Einkaufs-Gesellschaft is n.l. voornemens voor het eerst de Zuiderzeeharing in gezouten toestand uit te voeren. In exporteurskringen verzekert men, dat door gemelde Gesellschaft in totaal reeds bestellingen zijn gedaan voor 5.500.000 K.G. of ruim 300.000 tal, dus zelfs meer dan in sommige jaren wordt gevangen. De te besteden prijs zou ca. f 8 per tal beloopt, terwijl deze in normale jaren gemiddeld niet meer dan f 1.50 bedraagt.

Uit dit laatste is af te leiden, dat al moge de beschikbaarstelling een zeer aanzienlijke winstderving voor de visschers beteekenen, zij in allen gevalle toch kans hebben op een zeldzaam goed jaar. Voor de voor binnenlandsch verbruik aangekochte haring, berekend op $\frac{1}{4}$ van den totalen aanvoer, wordt f 1.75 per tal ontvangen, dus ruimschoots de normale prijs, terwijl voor de rest naar schatting f 8 wordt betaald. Zelfs indien de vangst niet hooger is dan in de slechte jaren 1912 en 1913, zal in totaal door de visschers nog minstens het dubbele ontvangen worden dan in het beste jaar, ooit door de visschers gekend.

STEDELIJKE LEVENSMIDDELEN-VOOR- ZIENING IN DUITSCHLAND.

Wij ontvingen het volgend schrijven uit Berlijn, gedateerd 18 Maart 1916:

Het organisatorisch talent der Duitschers, zelfs door hunne vijanden grif toegegeven, heeft zich op het gebied der levensmiddelen-voorziening schitterend doen gelden.

De maatregelen, die in Duitschland getroffen worden om de levensmiddelenvoorziening te regelen en de

Buchman

b

door de Engelsche blokkade veroorzaakte schaarschte te bestrijden, zijn in twee goed te onderscheiden categorieën te verdeelen, namelijk: de *van Staatswege* getroffen, dus *algemeene*, en de *communale*, dus *bijzondere* maatregelen.

Ik wil het hier speciaal hebben over deze laatste categorie.

In dezen oorlog viel den gemeenten een groote taak ten deel: zij moesten in het bijzonder voor de verzorging der bevolking met levensmiddelen werkzaam zijn. Op zich zelve aangewezen, koos iedere gemeente haar eigen weg en bepaalde naar eigen goeddunken den omvang harer werkzaamheid. In den aanvang heerschte dientengevolge groote stelselloosheid. Men beschikte niet over de noodige kennis van zaken en miste voldoende overzicht. Langzamerhand kwam hierin echter verbetering en thans ligt te zaak geheel anders. Men kent de moeilijkheden en weet welken weg men heeft in te slaan.

De schaarschte kan slechts bestreden worden door beperking van het verbruik, door het treffen van regelingen bij de distributie en verder door het steunen van alle pogingen om de landbouwproductie te verhoogen. De duurte kan slechts tegengegaan worden, eveneens door maatregelen bij de distributie, door bepalingen in aansluiting met die, welke door den Bondsraad zijn uitgevaardigd en door georganiseerden toeslag bij het betrekken van levensmiddelen voor de minder bemiddelde klassen.

Natuurlijk hangt het van het organisatorisch talent en de koopmanskundigheden der stedelijke overheden af, of hun maatregelen al dan niet tot bevredigende uitkomsten leiden. Die uitkomsten zijn zeer verschillend en kosten natuurlijk voor miljoenensteden als Berlijn en dergelijke heel wat meer hoofdbreken dan voor de kleinere gemeenten.

Het is bekend, dat in een reeks van steden de pogingen om de schaarschte en verzorgingsnood door een hand aan hand gaan met de handelskringen, den detailhandel en de nijverheid te overwinnen, met goede resultaten zijn bekroond. Daarentegen valt niet te loochenen, dat in andere en wel in hoofdzaak in de grootste gemeenten voor en na groote moeilijkheden zich voordeden, omdat een eenparige, goed georganiseerde regeling ontbrak.

Een stad, welke als voorbeeld eener goede en systematisch opgezette regeling genoemd mag worden, is Cassel. Een résumé der getroffen maatregelen kan misschien den lezer en mogelijkterwijls ook wel sommige stadsbesturen in Holland, interesseeren.

Oorspronkelijk onthield het gemeentebestuur zich van direct ingrijpen en bepaalde het zich tot een reeks politievorschriften. Toen echter bleek, dat aldus afdoende controle, vooral op den detailhandel, onmogelijk bleek, zag de gemeente zich genoodzaakt, de levensmiddelenverzorging in eigen hand te nemen, of althans directen invloed daarop te gaan uitoefenen. Dergelijke maatregelen zijn op verschillend gebied getroffen.

De stedelijke verkoop van kruidenierswaren werd reeds in October 1914 ingesteld. Uit onderhandelingen met grossiers bleek, dat de groothandel in de stad Cassel de taak, om de stad voor een eenigszins langdurig tijdperk met buitenlandsche waar te voorzien, niet op zich kon nemen. De oude wegen, waarlangs via Hamburg en Bremen betrokken werd, waren gesloten. Nieuwe verbindingen aan te knopen, was moeilijk en zou meer kapitaal vereischen dan beschikbaar was. Bovendien zouden inkoop op den nieuwen grondslag slechts loonend kunnen zijn, wanneer de oorlog van langen duur was, iets waarop de particuliere koopman bezwaar maakte te speculeeren. De organisatie van den stedelijken inkoop heeft in elk opzicht voldaan. Van het inrichten van speciale stedelijke winkels kon worden afgezien, doordat het slijten der waren door de beide plaatselijke grossiersfirma's kon voortgezet worden. Met deze groothande-

laars is een contract gesloten, waarbij zij zich verplichten, de bevolking der stad en hare omgeving van de belangrijkste waren te voorzien. De stad Cassel heeft zeker deel in de winsten en neemt voor een groot deel de verliezen vóór haar rekening. Zij beleent de waren volgens den gebruikelijken rentestandaard en voor de geheele waarde. Voor den verkoop aan de detaillisten en coöperatieve vereenigingen, zoomede voor den kleinverkoop aan de consumenten zijn vaste prijzen voorgeschreven. Voor verhooging dier prijzen is de toestemming der stad noodig. Door dezen bedrijfsvorm bespaart de stad de aan de inrichting van eigen kruidenierswinkels verbonden kosten en zij stelt de winkeliers in staat, hun bedrijf ondanks de door den oorlog geschapen moeilijke omstandigheden voort te zetten. De stedelijke inkoop heeft het kruideniersbedrijf in de stad sedert zijn stichting bijna volkomen beheerscht. Alleen de fijnere delicatessenwinkels leveren nog eigen waar. Het aanschaffen der noodige waren geschiedt in hoofdzaak door bemiddeling van de Centrale-Inkoopts-Maatschappij (de welbekende Zentral-Einkaufs-Gesellschaft, bij verkorting de Z. E. G.), terwijl ook directe aankopen plaats vonden. Men heeft van den beginne af aan getracht zoo lang mogelijk goederen uit het buitenland te betrekken. Tengevolge van de inbeslagname der peulvruchten en de beperkingen bij de fabricatie van vermicelli en griesmeel dreigt het aanschaffen van enkele voedingsmiddelen thans moeilijker te worden. Waar het gaat, worden in hun plaats surrogaten geïmporteerd.

De in het midden der stad gelegen eigen stadswinkel was oorspronkelijk ingericht voor den verkoop van geconserveerd vleesch, dat naar aanleiding van de regeeringsmaatregelen in zulk een grooten omvang ingeslagen was, dat per hoofd der bevolking voor 15 mark geconserveerd varkensvleesch aanwezig was. De schaarschte in peulvruchten gaf aanleiding tot het inslaan van geconserveerde groenten: witte kool, koolrapen, wortelen en spinazie, die eveneens in den stadswinkel ten verkoop kwamen. In bedoelden winkel worden op het oogenblik dagelijks gemiddeld 3500 personen geholpen.

Op het gebied van fruit- en groentenvoorziening heeft de stad in het voorjaar van 1915 stappen gedaan ten einde het braak liggende terrein voor den tuinbouw te doen bezigen. Tengevolge van den oproep van het stadsbestuur werd rond 500.000 vierkante meter grond voor het grootste gedeelte gratis aan kleine tuinders in handen gegeven. De stad heeft verder nog geholpen door op groote schaal groentestekken — in totaal rond 550.000 — door plaatselijke groote tuinders te laten trekken en door ongeveer 50 tons pootaardappelen ter beschikking van de kleine tuinders te stellen. Eindelijk heeft de stad eigen terreinen met groenten, speciaal met bonen, laten beplanten.

De stad bracht de eigen producten zelve ten verkoop en besloot al spoedig, deze door verderen inkoop aan te vullen. Het bleek toen, dat door de gebrekkige organisatie van den ooft- en groentehandel de waar op weg van producent tot consument dikwijls drie tot vier keer van bezitter wisselt en iedere tusschenhand wegens het gemakkelijk bederven der waar een hogere risicopremie berekent. Hetzelfde verschijnsel is in tal van andere Duitse steden geconstateerd en heeft daar eveneens tot ingrijpen van overheidswege geleid.

De stadsvleeschverkoop werd ingericht met het oog op de schaarschte aan vetwaren. Om een billijke verdeling van de groote stedelijke voorraden aan vetten mager spek, aan varkensreuzel en kunstvet te verkrijgen, zijn vetkaarten ingevoerd, die eerst van 24 November 1915 tot 1 Februari 1916 zouden gelden. doch sedert gehandhaafd zijn.

De opzet heeft volkomen aan het doel beantwoord. Op den vetwarenhandel wordt met het oog op de min-

gegoede bevolking willens en wetens toegelegd. De vetwaren worden in 16 leegstaande winkels van onder de wapens zijnde slachters door hun vrouwen tegen voorgeschreven prijzen van de hand gezet. Een beperking tot de minder geëde kringen was niet noodig en zou trouwens ook moeilijk doorvoerbaar zijn, omdat tengevolge van de geweldige veranderingen in het inkomen, het belastingbiljet dikwijls geen betrouwbare maatstaf meer is. De beperking zou bovendien, omdat slechts 11 procent van alle gezinnen een inkomen hebben van meer dan 3000 mark, de moeite en de controle niet geloofd hebben. Zij was niet noodig, omdat bleek, dat de bevolkingskringen, die goed geld verdienen, niet aan het betrekken der massa-waar meedoen.

De stadsvischverkoop bestaat thans ruim een jaar en heeft zich zoo gunstig ontwikkeld als met het oog op de dikwijls spaarzame aanvoeren van verse zeevisch maar mogelijk was. Ook is zoutevisch, stokvisch, haring, visch in zuur, ingelegde visch mede in den vischverkoop opgenomen geworden. Door het houden van voordrachten en kookcursussen heeft men getracht, speciaal de in groote hoeveelheden aanwezige zoute- en stokvisch in de Casselsche huishoudingen te introducereen.

Voor de stedelijke aardappelvoorziening zijn tijdens den oorlog verschillende maatregelen genomen.

In het voorjaar van 1915 werden zooveel aardappelen ingeslagen als noodig waren tot aan den nieuwen oogst. De berekening bleek juist, zoodat noch gebrek intrad, noch groote hoeveelheden bedorven zijn. De stad heeft voorts door eigen aanplant en door contracten met landbouwers, aan wie soms pootaardappelen ter beschikking gesteld werden, bereikt, dat er tijdig voorjaarsaardappelen ter markt gebracht konden worden. In het geheel stonden daarvan 2150 tons ter beschikking.

Het aanschaffen van winteraardappelen ondervond eenige moeilijkheden ook door het vroegtijdig intreden der vorst. Niettemin blijkt de ingeslagen voorraad tot den a.s. oogst voldoende en konden de prijzen niet onbelangrijk beneden den maximumprijs gehandhaafd blijven.

Voor het loopende jaar zal de stad den eigen aanplant van aardappelen, die zoo goed voldaan heeft, naar alle waarschijnlijkheid in nog grooter omvang ter hand nemen, met name op de ter beschikking gestelde exercitieterreinen.

De brood- en meelvoorziening geschiedde in het eerste oorlogsjaar door tusschenkomst van de algemeene Oorlogsgraan-Maatschappij. In het tweede jaar is met ven kreits Cassel en den kreits Hofgeismar een „zelfverzorgingsvereniging” gesticht. Daardoor is verkregen, dat de prijs van het brood véél goedkoper is geworden. Deze bedraagt thans voor roggebrood 17 Pfennig per pond en behoort zodoende wel tot de laagste in alle West-Duitsche steden. De controle van bakkers en meelhandelaars regelt zichzelf automatisch, doordat deze telkens slechts zooveel versch meel ontvangen als zij door de inlevering der op bladen papier geplakte brood- en meelzegels kunnen bewijzen volgens voorschrift verkocht te hebben.

Reeds voor het uitvaardigen van de eerste bondsraadordonnantie heeft de stad Cassel voorzieningen getroffen voor zuigelingenmelk voor kinderen beneden twee jaar en voor zoogende moeders. Aan alle huishoudens, die zich aangemeld hadden — zonder onderscheid of ze behoeftig waren of niet — wordt door de stad de gepasteuriseerde en sterk afgekoelde melk in eigen flesschen beneden den voor Cassel geldenden maximumprijs geleverd. Door de hand te leggen op verdere voorraden is de beschikbaarstelling van melk ook voor zieken en oudere kinderen mogelijk.

Toen de voorziening met eieren steeds grootere moeilijkheden opleverde, heeft het stadsbestuur ook den inkoop van eieren ter hand genomen en wel door bemiddeling van de Z. E. G., die nu eenmaal het

monopolie heeft voor den eierenverkoop in het buitenland. Door het vaststellen der verkoopprijzen heeft men bereikt, dat de eierwinkels, die met het slijten daarvan belast waren, de stedelijke waar tot behoorlijke prijzen moesten afgeven.

De boterverzorging heeft het stadsbestuur in het oog gevat, zoodra een belangrijke prijsverhooging en intredende schaarschte merkbaar werden. Er werden groote hoeveelheden buitenlandsche boter ingekocht en zaakkundig opgeslagen. De verkoop geschiedt in een eigen winkel. Omdat het aan de overige boterwinkels niet meer mogelijk is, zichzelf waar uit het buitenland te verschaffen, geeft het stadsbestuur tegen vastgestelde prijzen ook aan deze winkels boter af, doch in belangrijk verminderde hoeveelheden. De toevoer van binnenlandsche boter heeft bijna volkomen opgehouden. Ook in vreedestijden trouwens bedroeg de binnenlandsche aanvoer slechts ongeveer 20 % van de totale behoefte. Ook kaas wordt reeds maandenlang door het stadsbestuur in groote hoeveelheden ingeslagen en tegen billijke prijzen afgegeven.

Een definitief financieel overzicht over de door de stad gedane zaken is nog niet te verkrijgen, omdat de magazijnvoorraden nog groot zijn. Over het algemeen kan echter gezegd worden, dat tot heden de winstgevende zaken de verliesbrengende overtroffen hebben. F. J. J. v. d. K.

FAILLISEMENTEN IN DE VEREENIGDE STATEN GEDURENDE HET JAAR 1915.

In de meeste Europeesche Staten, speciaal de oorlogvoerende, weerspiegelen de faillissements-statistieken geenszins den oeconomischen toestand; moratoria en andere wettelijke regelingen beschermen de debiteuren, waaronder er vermoedelijk ook wel zijn, die zonder den oorlog in de nakoming hunner verplichtingen zouden gefaald hebben en thans ten onrechte gesteund worden.

In de Vereenigde Staten daarentegen zijn geen bijzondere maatregelen genomen en de statistiek over 1915 is dan ook niet van belang ontbloomt.

Het aantal faillissementen bedroeg 19.032, tegen 16.769 in 1914; de toeneming is dus vrij sterk.

Uitgedrukt in percenten van het totaal aantal handelszaken, vinden wij voor 1915: 1,07 % en voor 1914: 0,95 %; het cijfer van 1,07 werd in de laatste 18 jaren niet bereikt. Voornamelijk het Zuiden (katoen) en het verre Westen (hout) werden in het afgelopen jaar getroffen.

De passiva der gefailleerde ondernemingen wijzen eene sterke daling aan, namelijk van \$ 357 miljoen tot \$ 283 miljoen.

In Canada daalde het aantal faillissementen van 2886 tot 2661, maar stegen de passiva van \$ 30.693.000 tot \$ 31.989.000.

JAVA'S THEE-EXPORT.

Het uitvoercijfer voor thee van Java wijst over het afgelopen jaar een zeer aanzienlijke vermeerdering aan. Het bedraagt:

over 1915 ongeveer	92.052.000	halve kilo's
tegen 1914	64.617.000	„ „
en 1913	57.774.000	„ „
Van de in 1915 afgeladen partijen waren bestemd ongeveer	41 %	voor Nederland
„	27 „	„ Engeland
„	16 „	„ Rusland
„	8 „	„ Australië
„	1 „	„ Canada en Amerika
„	2 „	„ Singapore
„	5 „	„ diverse havens
	100 %	

De afladingen naar Singapore zijn grootendeels bestemd voor Rusland via de havens van Noord-China.

Het percentage voor Engeland is lager dan de voorgaande jaren; daarentegen is de export naar Rusland belangrijk toegenomen.

De Indische waarde van den 1915-uitvoer kan op ongeveer 36.800.000 gld. worden aangenomen.

INGEZONDEN STUKKEN.

DE OPLOSSING DER MELKKWESTIE.

Zeer Geachte Redactie.

Onder het hoofd „De oplossing der melkkwestie”, in Uw blad van 22 Maart j.l., No. 12, geeft U eene uitgebreide vrijwel juiste uiteenzetting van hetgeen zich op het gebied der melkkwestie in de laatste dagen heeft afgespeeld.

Aan het slot van dat artikel schrijft U: „Een gelukkig gevolg der gansche regeling is ten slotte, dat aldus met het belang van den zoetboer voldoende rekening wordt gehouden”, enz.

Dat die regeling voor den zoetboer zoo gelukkig en voldoende is uitgevallen, kan ten deele waar zijn, doch is in hoofdzaak niet juist. Alleen als men ziet en nagaat de ontevredenheid en actie, welke bij die boeren wordt gevoerd eenerzijds, en als U onderstaand staatje eens wilt nagaan anderzijds, dan zal Uw inzender van 22 Maart j.l. wel tot een andere conclusie moeten komen. Dit staatje geeft prijzen voor Vlaardingen, Vlaardinger-Ambacht, Maasland, enz., alsook voor Rotterdam.

De verschillende boeren ontvingen voor hun melk de volgende prijzen per liter:

	Zomer 1915.	Winter 1915/16.
Makers van zoete kaas...	13 à 14 ct.	15 à 16 ct.
Fabrieksleveranciers.....	7 „	10 „
Leveranciers aan slijters voor consumptie	7 „	10 „

De opbrengst voor de kaasmakers is hier tot melkprijs herleid.

Thans echter heeft de „Hollandia” te Vlaardingen met de fabrieksleveranciers gecontracteerd voor zomer 1916 tegen 10 c. per liter, terwijl de consumptieboer volgens ministeriële beschikking moet leveren tegen zomerprijs 1914, is $6\frac{1}{4}$ ct., verhoogd met hoogstens $1\frac{1}{2}$ à 2 cent, is $7\frac{3}{4}$ à $8\frac{1}{4}$ ct.

Verder wordt voor dezen boer de mogelijkheid geopend, dat er 1 cent per liter toeslag wordt verleend. Dit laatste is echter lang niet zeker, daar dit zal afhangen of de uitvoerprijzen dit mogelijk blijven maken. 1) Als men nu beziet, dat ook dit jaar voor den kaasmaker goed belooft te zijn, en mede erop let, dat deze over zomer 1915 meer heeft ontvangen 6 à 7 c. per liter en over winter 1915/16 5 à 6 c. per liter en als men daarbij nu vergelijkt voornoemde fabrieks- en vooral consumptieboer, dan zal Uw berichtgever na inzage hiervan de oplossing nu niet eene bepaald gelukkige vinden.

Eerst wanneer aan den kaasmaker de verplichting wordt opgelegd, den consumptiemelker niet een twijfelachtigen 1 c. per liter, doch een vasten zekeren toeslag van 2 c. per liter af te staan, waardoor laatstgenoemde op een prijs van $9\frac{3}{4}$ à $10\frac{1}{4}$ cent per liter komt, eerst dan kan men m. i. spreken over een gelukkige en voldoende regeling, althans eene, die de billijkheid meer nabij komt.

Hoogachtend,

V.

1) Mede volgens Uw verslag.

REGEERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED.

Suikeruitvoer. Gelijk bekend, is uitvoer van suiker alleen mogelijk tegen overlegging van certificaat van uitvoer. Voor den uitvoer van suikerhoudende artikelen werd deze eisch oorspronkelijk niet gesteld; echter kon restitutie van accijns voor de in die

goederen verwerkte suiker alleen worden verkregen, indien certificaten van uitvoer voor die suiker werden overgelegd. Toen nu echter de prijs dezer certificaten opliep tot boven de f 27 per 100 K.G., werd het voor den exporteur voordeliger, af te zien van de accijnsafschrijving, dan de benodigde certificaten aan te koopen. Als gevolg hiervan bestond het gevaar, dat groote hoeveelheden suiker, voor binnenlandsch gebruik bestemd, toch naar het buitenland zouden gaan in den vorm van suikerhoudende artikelen en daardoor de voor het eigen land beschikbare hoeveelheid verminderd zou worden, zoodat een tekort aan suiker in het binnenland zou kunnen ontstaan. In verband daarmee werd toen bepaald, dat bij uitvoer van alle suikerhoudende artikelen overlegging van certificaten van uitvoer voor de daarin voorkomende suiker noodig was.

Nu verscheen in de Staatscourant van 23 dezer eene mededeeling, volgens welke, naar aanleiding van de omstandigheid, dat de cijfers betreffende het suikerverbruik in den laatsten tijd onzekerheid aangaande de binnenlandsche suikervoorziening tijdens den verderen duur der campagne 1915/16 hebben teweeggebracht, in opdracht van den Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel, door de Commissie van Advies inzake suiker, in overleg met het Suikerbureau, een onderzoek wordt ingesteld. In verband hiermede moeten alle loopende uitvoercertificaten, zoowel van de campagne 1915/16, als van de campagne 1914/15 vóór ultimo Maart aan genoemde Commissie worden ingezonden. Certificaten, welke op den gestelden datum niet zijn ingeleverd, verliezen hunne geldigheid.

Hangende dit onderzoek is tijdelijk de uitvoer van suiker en alle suikerhoudende artikelen (derhalve chocolade, biscuits, jams, suikerwerk, ingelegde vruchten, gecondenseerde melk, likeuren, enz.), stopgezet en is de uitvoer van alle met suiker bereide goederen verboden.

Maisdistributie. Aangezien de maisprijzen hooger loopen dan naar het oordeel van den Minister wenschelijk en met het oog op de regeeringsdistributie tegen billijke prijzen noodzakelijk is, zijn met ingang van 24 dezer als maximum-prijzen voor den verkoop van mais vastgesteld: voor Mixed- en Indische mais f 290 en voor La Plata mais f 280 per last van 2000 K.G., afgehaald van magazijn of winkel van den verkoper, terwijl voor maismeel f 10 per last meer mag worden gerekend.

In eene circulaire aan de burgemeesters, inzake verstrekken van mais in ruil voor opgevorderde rogge, wijst de Minister er op, dat geen mais meer aangevraagd mag worden voor landbouwers, die aldus verkregen mais geheel of gedeeltelijk hebben verkocht. In het vervolg mag mais in ruil tegen rogge alleen worden verstrekt aan landbouwers, die werkelijk behoefte aan veevoeder hebben tengevolge van het afstaan hunner rogge.

MAANDCIJFERS.

ENGELSCHER HANDELSSTATISTIEK over Februari 1916.

	INVOER.		UITVOER.	
	Waarde in duizend.	Vermeerd. of verm. in % van p. st. Febr. 1915.	Waarde in duizend.	Vermeerd. of verm. in % van p. st. Febr. 1915.
Voedings- en genotmidd.	28.254	+ 1,0	2.199	+ 19,8
Grondstoffen	24.675	+ 1,5	4.885	+ 36,9
Fabrikaten	13.930	+ 9,5	28.104	+ 40,7
Andere goederen.....	489	+170,5	1.147	+ 43,7
Wederuitvoer van ingevoerde goederen....			8.530	+ 25,2
Totaal Januari 1916	67.348	+ 3,3	44.865	+ 36,0
Totaal Januari 1915	65.200		32.987	
Totaal Januari 1914	62.054		51.491	

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	25 Maart 1916.	20 Juli 1914.
Ned. Bank	Disc. Wissels 4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
	Bel. Binn. Eff. 4 1/2 " " '15	4 " " '14
	Vrsch. in R.C. 5 1/2 " " 19 Aug. '14	5 " " 23 " '14
Bank of England	5 " " 8 " '14	3 " " 29 Jan. '14
Deutsche Reichsbk.	5 " " 23 Dec. '14	4 " " 5 Febr. '14
Banque de France	5 " " 20 Aug. '14	3 1/2 " " 29 Jan. '14
Oostenr. Hong. Bk.	5 " " 12 Apr. '15	4 " " 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk.	6 " " 29 Juli '14	5 " " 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem.	5 " " 10 " '15	5 " " 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk.	5 1/2 " " 5 Jan. '15	4 1/2 " " 6 " '14
Zwitserse Nat. Bk.	4 1/2 " " 2 " '15	3 1/2 " " 19 " '14
Bank van Italië	5 1/2 " " 10 Nov. '14	5 " " 9 Mei '14
Federal Res. Bk. N.Y.	3-5 " " 4 Febr. '15	—
Javasche Bank	3 1/2 " " 1 Aug. '09	3 1/2 " " 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen Part. disconto	Berlijn Part. disconto	Parijs Part. disc.	N. York Call- money
	Part. disconto	Prolon- gatie				
25 Mrt. '16	1 7/8-2	3	4 5/8	4 1/2-3/4	—	1 3/4-2
20-25 " '16	1 1/2-2	2-3	4 5/8-5 3/8	4 1/2-3/4	—	1 3/4-2
13-18 " '16	1 1/4-1/2	2-1/4	5 3/8	4 1/2-3/4	—	1 3/4-2
6-11 " '16	1 1/2-7/8	2-1/4	5 3/8	4 1/2-3/4	—	2-1/4
22-27 Mt. '15	4 3/8-1/2	4 1/4-3/4 ¹⁾	2 1/16-7/16	—	—	1 3/4-2
23-28 Mt. '14	3-1/4	3-4	1 7/8-2 1/8	3-3/8	2 3/4	1 3/4-2
20-24 Juli '14	3 1/2-3/8	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

¹⁾ Noteeringen van de Ver. v. d. Effectenhandel en de Prolongatievereniging door elkander.

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijksche noteeringen te Amsterdam opgegeven. De dagelijksche koersen op New York en de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New-York
20 Mrt. 1916 ..	11.26 1/2	41.72 1/2	39.75	2.35 3/4
21 " 1916 ..	11.23	41.70	39.80	2.35 1/4
22 " 1916 ..	11.24	41.75	39.57 1/2	2.35 1/4
23 " 1916 ..	11.21	41.75	39.45	2.35
24 " 1916 ..	11.20	41.77 1/2	39.40	2.35 1/4
25 " 1916 ..	11.21 1/2	41.72 1/2	39.42 1/2	2.35
Laagste der week	11.19	41.62 1/2	39.35	2.34 3/4
Hoogste " "	11.27	41.77 1/2	39.80	2.36 1/4
18 Mrt. 1916 ..	11.26 1/2	41.62 1/2	39.70	2.36 1/4
11 " 1916 ..	11.31	41.65	40.17 1/2	2.37 1/4
Muntpariteit	12.10 3/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitser- land	Weenen	Kopen- hagen	Stock- holm	Batavia telegrafisch
25 Mrt. 1916	45.—	28.92 1/2	67.45	67.45	98-3/4
Laagste d. w.	44.90	28.80	67.10	67.10	—
Hoogste " "	45.15	29.12 1/2	68.10	68.10	—
18 Mrt. 1916	45.10	29.10	67.95	67.95	98-3/4
11 " 1916	45.27 1/2	29.05	67.55	67.55	98-3/4
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De toestand der wisselmarkt geeft voor deze week slechts weinig aanleiding tot bespreking.

Opvallend flauw was de stemming voor Parijs. Ook de

koersen voor de andere Entente-landen waren iets zwakker. New York en Zwitserland bijna onveranderd, echter eerder iets flauwer. Scandinavië kon het hoge standpunt niet langer handhaven en was Vrijdag sterk teruglopend.

Berlijn en Weenen prijshoudend, waarschijnlijk onder invloed van de inschrijving op de Rijksleening, zonder dat echter, zoals bij vorige inschrijvingen, een verheffing van den koers kon plaats vinden.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
25 Mrt. 1916....	4.76.90	5.96 1/2	71 1/2	42 1/2
Laagste d. week..	4.76.90	5.92 1/2	71 1/4	42 7/16
Hoogste " " ..	4.77.—	5.97 1/2	71 3/8	42 1/2
18 Mrt. 1916....	4.77.—	5.94 1/2	71 3/4	42 1/4
11 " 1916....	4.76.90	5.90 1/4	72 3/8	42 7/16
Muntpariteit	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/16

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Londen	Noteerings- eenheden	11 Mrt. 1916	18 Mrt. 1916	Week		25 Mrt. 1916
				Laagste	Hoogste	
Italië	Lires p. £	32	32.05	31.95	32.—	31.96
Madrid	Peset. p. £	24.97 1/2	25.03	24.86 1/2	25.03	24.86 1/2
Lissabon	d. p. escudo	33 1/2	35	34 1/2	34 3/4	34 1/2
Petrograd ...	R. p. £ 10	150 1/2	150 1/4	150 1/2	151 1/4	151 1/4
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 7/16	97 7/16	97 7/16	97 7/16	97 7/16
Calcutta	sh/d. p. rup.	1 1/4 1/8	1 1/4 1/8	1 1/4 1/8	1 1/4 1/8	1 1/4 1/8
Singapore ...	id. p. \$	2 1/4 7/32	2 1/4 7/32	2 1/4 7/32	2 1/4 7/32	2 1/4 7/32
Yokohama ...	id. p. yen	2 1/1 1/4	2 1/1 1/4	2 1/1 1/4	2 1/1 1/4	2 1/1 1/4
Hongkong ...	id. p. \$	1 1/11 1/4	1 1/11 1/2	1 1/11 3/8	2 0 1/8	2 0 1/8
Shanghai	id. p. tael	2 7 7/8	2 8 1/4	2 8 3/8	2 9 1/2	2 9 1/2
Montreal	\$ per £	4.79	4.78 1/2	4.77 1/4	4.78 1/4	4.77 1/4
B. Aires 90 d.	d. p. gd. pes.	49 10/32	49 1/2	49 7/16	49 7/16	49 7/16
Valparaiso ..	d. p. pap. p.	8 1/2	8 2 1/32	8 1 1/16	8 2 3/32	8 1 1/16
Montevideo ..	d. p. peso	53 3/8	53 3/4	53 3/4	53 3/4	53 3/4
R. d. Janeiro ..	d. p. milreis	11 3 1/32	11 2 1/32	11 1 1/16	11 2 3/32	11 3/4

Goud en Zilver.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK OF ENGLAND.

Week van 16—22 Maart 1916.

(In duizenden p.st.)

In.	Uit.		
Baren	1110	Continent	325
Sovereigns	645	Koloniën	—
Vreemde munten	192	U. S. A.	5
Koloniën	—	Zuid-Amerika	600
Per saldo uitgevloeid ..	—	Baren en diversen	5
		Per saldo ingevloeid ..	1012
	1947		1947

ZILVER.

Was de vorige weken de zilvermarkt in het algemeen vast te noemen, dan was er slechts sprake van een vaste tendenz en soms tijds van een prijsverhoging van 1/16 tot 1/4 d. In de afgelopen week echter was de markt bijzonder willig en liep zij van 27 3/8 sprongsgewijze op tot 28 15/16 om op 28 3/8 te sluiten. Grote aankopen voor Chineseche rekening, die hun oorzaak vonden in de verscheping van £ 350.000 zilver van China naar Indië, hebben deze rijzing teweeggebracht in een markt, die door Europeesche en Indische muntorders, geringe voorraden en gereserveerde verkoopters reeds weken lang vast gestemd was.

Noteering te Londen.

te New York.

25 Mrt. 1916.....	28 3/8	60 1/8
18 " 1916.....	27 3/16	57
27 Mrt. 1915.....	23 3/8	50 1/2
28 Mrt. 1914.....	26 3/4	58 3/8
20 Juli 1914.....	24 15/16	54 1/8

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 25 MAART 1916.

Activa.

Binnenl. Wises, Prom., enz., in disc.	H.-bk. f 56.116.465,05 ^{1/2} B.-bk. „ 376.843,85 Ag.sch., 16.047.473,04	f 72.540.781,94 ^{1/2}
Papier o. h. Buitenl. in disconto.	—	—
Idem eigen portef.	f 4.280.075,—	—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel. „	—	„ 4.280.075,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	H.-bk. f 18.894.921,54 ^{1/2} B.-bk. „ 5.279.394,13 Ag.sch., 44.526.123,99 ^{1/2}	f 68.700.439,67
Op Effecten	f 63.190.489,67	—
Op Goederen en Spec. „	5.509.950,—	„ 68.700.439,67
Voorschotten a. h. Rijk	—	„ 14.478.863,08
Munt en Muntmateriaal	—	—
Munt, Goud	f 70.448.230,—	—
Muntmat. Goud.	„ 440.097.698,95	—
	f 510.545.928,95	—
Munt, Zilver, enz.	„ 4.658.985,04 ^{1/2}	—
Muntmat. Zilver	—	„ 515.204.913,99 ^{1/2}
Effecten	—	—
Bel. van het Res.fonds	f 4.953.813,94	—
id. van ¹ / ₅ v. h. kapit. „	3.885.998,50	„ 8.839.812,44
Geb. en Meub. der Bank	—	„ 1.600.000,—
Diverse rekeningen	—	„ 46.436.986,48 ^{1/2}
	f 732.081.872,61 ^{1/2}	—
Passiva.	—	—
Kapitaal	f 20.000.000,—	—
Reservefonds	„ 5.000.000,—	—
Bankbiljetten in omloop	„ 588.442.775,—	—
Bankassigatiën in omloop	„ 2.806.413,20	—
Rekening-Courant saldo's:	—	—
Van het Rijk	f —	—
Van anderen	„ 105.415.207,47 ^{1/2}	„ 105.415.207,47 ^{1/2}
Diverse rekeningen	—	„ 10.417.476,94
	f 732.081.872,61 ^{1/2}	—

Beschikbaar metaalsaldo	f 375.177.695,26
Op de basis van ² / ₅ metaaldekking.	„ 235.844.816,12 ^{1/2}
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is	„ 1.875.888.476,30

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's	4.769.346,31	—
Buitenlandsche wissels	72.000,—	—
Beleeningen	—	166.328,96
Goud	1.077.245,09	—
Zilver	—	139.774,28
Bankbiljetten	1.092.553,57	—
Rekening-Courant saldo's	1.520.594,38	—

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	18 Maart 1916	25 Maart 1916
Aan schatkistpromessen	f 131.630.000,—	f 136.630.000,—
waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	„ 47.000.000,—	„ 52.000.000,—
Aan schatkistbiljetten	„ 81.183.000,—	„ 81.183.000,—
Aan zilverbons	„ 4.651.332,50	„ 4.649.610,—

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeisbare schulden
25 Maart 1916	510.546	4.659	588.443	108.222
18 „ 1916	509.469	4.799	582.430	105.608
11 „ 1916	501.676	4.624	582.678	93.388
4 „ 1916	495.530	4.798	586.149	79.686
26 Febr. 1916	495.113	5.249	577.978	104.746
19 „ 1916	489.740	5.261	575.339	97.068
12 „ 1916	485.260	5.060	579.441	91.325
5 „ 1916	480.036	5.206	583.219	72.438
29 Jan. 1916	466.837	6.059	581.722	66.398
22 „ 1916	448.753	6.123	573.086	61.931
15 „ 1916	441.794	5.777	577.947	51.457
8 „ 1916	436.635	5.861	578.410	49.832
31 Dec. 1915	429.182	6.195	577.056	33.240
27 Maart 1915	289.194	2.027	459.084	94.899 ¹⁾
28 Maart 1914	159.968	9.516	297.894	6.103
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

¹⁾ Waarvan Rek. Crt. saldo van het Rijk f 33.295.000.

Data	Disconto's		Beleeningen	Beschikbaar Metaal-saldo	Dek-kings-percentage
	Totaal	Hiervan Schatkist-promessen rechtstreeks			
25 Maart 1916	72.541	52.000	68.700	375.178	74
18 „ 1916	67.771	47.000	68.867	375.971	75
11 „ 1916	65.164	44.000	69.403	370.408	75
4 „ 1916	61.380	40.000	71.227	366.489	75
26 Febr. 1916	74.138	52.500	73.631	363.148	73
19 „ 1916	74.665	52.500	74.116	359.857	74
12 „ 1916	75.218	52.500	80.529	355.511	73
5 „ 1916	75.817	52.500	82.258	353.056	74
29 Jan. 1916	77.756	53.500	83.602	342.656	73
22 „ 1916	79.102	53.500	83.709	327.279	72
15 „ 1916	80.586	53.500	83.476	321.104	71
8 „ 1916	79.853	51.500	87.065	316.273	70
31 Dec. 1915	76.348	47.500	93.579	312.746	71
27 Maart 1915	75.024	—	202.263	180.106	53
28 Maart 1914	51.753	1.000	74.819	47.818 ¹⁾	56
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van ²/₅ metaaldekking.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Guldens.)

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeisb. schulden
22 Jan. 1916	47.991	31.545	138.433	31.847
15 „ 1916	47.650	31.323	139.368	31.761
8 „ 1916	42.841	32.438	138.178	33.477
1 „ 1916	43.819	32.400	136.480	33.404
23 Jan. 1915	32.238	26.396	119.085	16.088
24 Jan. 1914	27.161	26.859	109.515	11.727
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Beschikbaar metaal-saldo	Dek-kings-percentage
22 Jan. 1916	6.111	20.023	45.117	24.328	45.378	47
15 „ 1916	6.017	20.897	45.733	23.553	44.748	46
8 „ 1916	5.782	19.859	45.690	29.058	40.948	44
1 „ 1916	5.839	22.795	44.373	24.524	42.242	45
23 Jan. 1915	5.046	8.909	34.139	2.883	31.600	43
24 Jan. 1914	6.015	11.922	45.784	2.482	5.883 ²⁾	45
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.

²⁾ Op de basis van ²/₅ metaaldekking.

SURINAAMSCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Ander opeischb. schulden	Disconto's	Div. reke- ningen ¹⁾
29 Jan. 1916....	875	898	1.100	915	786
22 „ 1916....	864	873	1.053	929	698
15 „ 1916....	745	934	1.015	929	830
8 „ 1916....	719	939	1.052	925	875
30 Jan. 1915....	1.438	919	1.138	801	270
31 Jan. 1914....	651	1.057	529	735	352
25 Juli 1914....	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK OF ENGLAND.

WEEKSTAAT VAN 22 MAART 1916.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 73.541.835	Government debt £ 11.015.100
	Other securities „ 7.434.900
	Gold coin and bullion .... „ 55.091.835
£ 73.541.835	£ 73.541.835

BANKING DEPARTMENT.

Capital ..... £ 14.553.000	Government securities .. £ 32.838.646
Rest ..... „ 3.716.607	Other securities „ 90.273.910
Public deposits „ 56.216.377	Notes..... „ 40.637.940
Other deposits „ 90.125.709	Gold and silver coin ..... „ 878.471
Seven-day and other bills.. „ 17.274	
£ 164.628.967	£ 164.628.967

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
22 Mrt. 1916	55.970	32.904	104.503	28.500	65.121
15 „ 1916	55.128	32.912	103.443	28.500	65.132
8 „ 1916	56.078	33.104	102.467	28.500	65.192
1 „ 1916	56.110	33.307	100.893	28.500	65.203
24 Mrt. 1915	57.249	34.165	38.088	27.500	8.623
25 Mrt. 1914	40.855	28.586	.....	.....	.....
22 Juli 1914	40.164	29.317	.....	.....	.....

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re-serve	Dek- kings- percen- tage ¹⁾
22 Mrt. 1916	32.839	90.274	56.216	90.126	41.516	28 ³ / ₄
15 „ 1916	32.839	92.433	52.404	95.276	40.666	27 ¹ / ₂
8 „ 1916	32.839	93.180	52.175	97.036	41.424	27 ³ / ₄
1 „ 1916	32.839	96.743	50.631	102.019	41.253	27
24 Mrt. 1915	35.352	126.599	92.049	93.081	41.533	22 ³ / ₄
25 Mrt. 1914	11.151	46.641	28.740	41.421	30.719	43 ³ / ₄
22 Juli 1914	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 ³ / ₄

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DEUTSCHE REICHSBANK.

STAAT VAN 23 MAART 1916.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.506.124.000
davon Goldbestand	„ 2.459.582.000
Reichs- und Darlehenskassenscheine	„ 772.795.000
Noten anderer Banken	„ 13.750.000
Wechsel	„ 5.897.876.000
Lombardforderungen	„ 11.331.000
Effekten	„ 41.956.000
Sonstige Aktiva	„ 375.438.000
Grundkapital	„ 180.000.000
Reservfonds	„ 80.550.000
Notenumlauf	„ 6.373.713.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten	„ 2.703.459.000
Sonstige Passiva	„ 281.548.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grootendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassen- scheine	Circu- latie	Dek- kings- percen- tage ¹⁾
23 Mrt. 1916	2.506.124	2.459.582	772.795	6.373.713	51
15 „ 1916	2.503.346	2.458.483	386.005	6.468.304	45
7 „ 1916	2.500.973	2.458.096	291.357	6.532.128	43
29 Febr. 1916	2.500.988	2.457.149	482.545	6.554.309	46
22 Mrt. 1915	2.374.996	2.329.888	175.425	4.944.067	52
23 Mrt. 1914	1.653.296	1.322.081	80.254	1.785.042	97
23 Juli 1914	1.691.398	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitge- geven	In kas bij de Reichs- bank
23 Mrt. 1916..	5.897.876	2.703.459	1.949.000	724.700
15 „ 1916..	5.888.466	2.109.216	1.552.800	339.400
7 „ 1916..	5.852.541	1.896.960	1.442.400	247.300
29 Febr. 1916..	5.781.322	1.986.805	1.606.800	439.500
22 Mrt. 1915..	4.875.432	2.380.330	753.000	164.000
23 Mrt. 1914..	864.563	1.094.484	.....	.....
23 Juli 1914..	750.892	943.964	.....	.....

III. BANQUE DE FRANCE.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Goud	Zilver	* Te goed in het bui- tenland	Wissels	* Uitge- stelde wissels
23 Mrt. 1916	5.011.332	362.962	***	366.383	1.689.287
16 „ 1916	5.023.143	362.028	781.589	366.306	1.702.872
9 „ 1916	5.018.944	360.541	817.775	382.218	1.711.578
2 „ 1916	5.015.040	360.775	840.889	422.981	1.717.979
25 Mrt. 1915	4.244.354	377.679	582.882	228.967	2.878.743
26 Mrt. 1914	3.624.160	632.980	.....	1.406.060	—
23 Juli 1914	4.104.390	639.620	.....	1.541.080	—

Data	Beleening	* Buitgev. voorsch. ald. Staat	Bank- biljetten	Rek. Crt. Particu- lieren	Rek. Crt. Staat
23 Mrt. 1916	1.247.992	6.500.000	14.847.154	2.006.180	26.003
16 „ 1916	1.248.433	6.300.000	14.719.639	1.958.839	32.834
9 „ 1916	1.248.248	6.100.000	14.649.649	1.946.381	46.499
2 „ 1916	1.252.285	5.900.000	14.460.136	1.954.813	59.154
25 Mrt. 1915	688.138	4.700.000	11.109.469	2.451.282	117.560
26 Mrt. 1914	771.700	—	5.743.140	682.520	270.280
23 Juli 1914	769.400	—	5.911.910	942.570	400.590

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten" komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In millioenen Roebel.)

Data n. st.	Goud	Te goed ijk buitenland	Zilver - en pasmunt	Schatkist- biljetten	Circulatie
21 Maart 1916..	1.623	941	55	3.894	5.930
14 „ 1916..	1.624	946	51	3.867	5.899
7 „ 1916..	1.621	851	52	3.847	5.870
29 Febr. 1916..	1.621	757	49	3.781	5.807
21 Maart 1915..	1.567	140	53	1.150	3.181
21 Maart 1914..	1.558	225	72	....	1.623
21 Juli 1914..	1.601	144	74	....	1.634

Data n. st.	Wissels	Voor- schotten op Effecten	Anderc voor- schotten	Rek. Courant Parti- culieren	Rek. Courant Staat
21 Maart 1916..	369	591	188	1.049	207
14 „ 1916..	349	407	190	1.165	209
7 „ 1916..	357	436	191	1.044	266
29 Febr. 1916..	353	460	193	1.067	214
21 Maart 1915..	512	355	250	1.007	215
21 Maart 1914..	450	92	279	628	480
21 Juli 1914..	393	121	243	596	503

V. SOCIÉTÉ GÉNÉRALE DE BELGIQUE.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast.

De bankbiljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitnl. saldi	Beleen. van buitnl. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circu- latie.	Rek. Crt. saldi.
23 Maart 1916	199.770	56.598	480.000	60.435	641.236	153.874
16 „ 1916	199.919	56.143	480.000	60.717	639.671	155.121
9 „ 1916	201.561	54.957	480.000	58.719	624.422	169.114
2 „ 1916	194.975	52.771	480.000	60.211	624.397	161.460
24 Febr. 1916	193.187	51.598	480.000	61.121	619.451	164.552

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

U. S. FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circu- latie	Dekkings- Percen- tage 1)
18 Feb. '16	338.317	18.274	52.814	445.436	9.089	76
11 „ '16	340.342	15.248	52.728	448.788	9.577	77
4 „ '16	342.004	14.637	51.323	448.987	9.966	77
28 Jan. '16	349.861	15.496	53.215	452.424	10.313	77
19 Feb. '15	251.808	29.887	17.762	285.468	4.930	88

1) Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

NEW YORK ASSOCIATED BANKS AND TRUST COMPANIES.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve.			Beleeningen en disconto's
	Eigen Bezit	Bij Fed. Res. Bank	Elders gedeponeerd	
25 Maart 1916 ..	477.850	174.380	60.080	3.360.530
18 „ 1916 ..	484.620	173.100	59.210	3.364.640
11 „ 1916 ..	493.870	168.830	57.220	3.353.830
4 „ 1916 ..	496.010	171.040	59.610	3.376.520
27 Maart 1915 ..	385.760	116.010	33.670	2.390.100
28 Maart 1914 ..	472.780 ¹⁾	—	1)	2.084.750
8 Juli 1914 ..	467.880 ¹⁾	—	1)	2.057.570

Data	Circulatie	Deposito's		Surplus Reserve
		Dadlijk opvraagbaar	Op termijn	
25 Maart 1916..	31.590	3.396.880	159.180	127.630
18 „ 1916..	32.140	3.408.640	157.560	130.830
11 „ 1916..	34.640	3.407.040	154.220	133.740
4 „ 1916..	34.750	3.440.350	152.280	134.720
27 Maart 1915..	38.630	2.274.580	106.850	142.540
28 Maart 1914..	41.750	1.975.270 ¹⁾	1)	22.400
25 Juli 1914..	41.730	1.958.320 ¹⁾	1)	26.170

1) Op deze data werden reserve en deposito's beide ongesplitst opgegeven.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 25 Maart 1916.

De zwakke houding, die de Nederlandsche Staatsfondsen de afgelopen week getoond hebben, wettigt de veronderstelling, dat thans gelden vrij worden gemaakt om op de nieuwe Nederlandsche staatsleening te kunnen inschrijven. Ook het plotseling aantrekken van den geldkoers — prolongatie sluit 3% — duidt wellicht er op, dat voor de a.s. stortingen op deze leening reeds gelden bijeen worden gebracht.

Het iets duurdere geld heeft den emissielust tot nu toe niet doen bekoelen, daar wederom verschillende nieuwe uitgiften aangekondigd werden, ofschoon de gevraagde bedragen niet zo groot meer zijn als eenigen tijd geleden.

Buitenlandsche staatsfondsen werden wederom zeer verwaarloosd, met uitzondering van Russen, waarvan enkele soorten zich nieuwe, vrij aanmerkelijke koersverliezen, moesten getroosten, thans in verband met het officieel besluit om geen coupons meer te verzilveren van Russische obligatiën, die een Duitsch en Nederlandsch zegel dragen, tenzij dit laatste van vóór 1 Augustus 1914 dateert. Portugeesche fondsen zetten hun dalende beweging voort. De 3% Amortisable schuld verloor 5 punten en noteert thans nog slechts 35%.

	18 Mrt.	22 Mrt.	25 Mrt.	Rijz. of daling.
3 1/2 % Ned. Werk. Schuld..	83 1/2	82 1/4	82 1/4	— 1 1/4
2 1/2 % Certificaten N. W. S.	61 3/8	60 3/8	60 3/8	— 1 1/4
5 % Oost-Indië.....	101	100 11/16	100 1/2	— 1/2
6 % Hyp. leen. Bulgarije ..	61	64	68 3/8	+ 7 3/8
4 % Hongarije 1892—1910..	41 1/8	42 1/2	40 3/4	— 3/8
3 1/2 % Portugal Tabak	76	77 1/2	77 1/2	+ 1 1/2
3 % Portugal 3e serie	40	35	35	— 5
4 % Gr. Russ. Sp. 1861 kl. st.	58 1/2	55 1/2	56	— 2 1/2
4 % Rothschild 1889	56 7/10	54 1/10	54 13/10	— 1 3/8
4 % Rothschild 3e ser. 1891.	55	53 1/4	53 3/4	— 1 1/4
4 % Russ. 1888 (Kursk Chark. Azow)	54	51 1/2	51	— 3

Op de locale markt heeft de politieke onzekerheid in zeer sterke mate haar stempel gedrukt. Wel heeft het koerspeil zich na de aanvankelijk scherpe reactie, op het bericht van de torpedeering der Tubantia en Palembang ontstaan, vrij krachtig kunnen herstellen, doch met een herleving van zaken krijgt deze gedeeltelijke verbetering niet gepaard. Integendeel, men krijgt den indruk, dat de markt zich uit vrees voor een onbekend gevaar niet goed durft te roeren. Tot zekere hoogte is deze houding alleszins verklaarbaar, wijl een eventuele ontdekking van den dader dezer aanslagen op ons scheepvaartbezi-

politieke besommeringen teweeg zou kunnen brengen. Bovendien wordt door dit dreigend gevaar ter zee onze scheepvaart met lamheid geslagen, waardoor de hoog-conjunctuur in het Nederlandsch scheepvaartbedrijf plotseling ruw onderbroken dreigt te worden. Het koersverloop heeft in de afgelopen week dan ook geenszins met de hooge dividenden, die thans aangekondigd worden, rekening gehouden. Deze waren trouwens reeds vrijwel in het prijspeil van den laatsten tijd verdisconterd; een verdere koersrijzing zou dan ook alleen aannemelijk zijn geweest, indien uitzicht op een handhaving van de gunstige omstandigheden voor onze scheepvaart bestond. Nu de molestpremies echter belangrijk stijgen, de schepelingen hogere salaris-eischen stellen, de omstandigheden grooter reserves voor weduwe-pensioenen noodzakelijk maken en last not least voortdurend de ondergang dreigt, gaat begrijpelijkerwijze een gedeelte van het voordeel, door de hooge vrachtprijzen te behalen, verloren. Het vrij krachtig koersherstel, op de eerste reactie gevolgd, werd dan ook niet geheel gehandhaafd. Aandeelen Holland—Amerika-Lijn en Koninklijke Hollandsche Lloyd sluiten nochtans in vrij vaste stemming.

De lusteloze houding, die het kenmerk was van onze scheepvaartfondsen, heeft zich ook in zekere mate van de andere locale afdelingen meester gemaakt.

Zoo waren *bankaandeelen*, die den laatsten tijd juist vast waren gestemd op goede dividendvooruitzichten, thans algemeen zwakker. Rescontre Nederlandsche Handel Mij. verloren ruim 2%.

Alleen *petroleumfondsen* wisten zich aan de algemeene ongunstige invloeden te onttrekken en sluiten vaster; Geconsolideerde op de gunstige Februari-productie der Astra Romana: 35.411 ton (v. j. 29.204 ton), — zooals bekend, bezit de Geconsolideerde het grootste gedeelte van de aandeelen dezer maatschappij, — terwijl andere Rumeensche petroleumsoorten willig waren op het bericht, dat de olieprijsen zich in Rumenië goed kunnen handhaven. Te veel beteekenis mag men aan dit feit echter niet toekennen, daar deze vaste prijshouding niet aan groteren verkoop is te danken, — integendeel duurt de belemmering van den uitvoer voort, — doch slechts aan een inkrimping van de productie is toe te schrijven. Koninklijke waren vast op geruchten, dat wederom een uitkeering van 49% te verwachten zou zijn.

Voor *Tabakfondsen* was de stemming, ondanks den bevredigenden uitslag van de jongste Sumatrabakinschrijving, algemeen zwakker. Zoo verloren Amsterdam Deli 14 1/2%, Amsterdam Langkat 21%, Senembah's 24 3/8% enz.

Zwak was ook de houding voor *cultuurfondsen*, die schier zonder uitzondering lager werden afgedaan.

Voor *rubberwaarden* was de stemming verdeeld, met vrij vast slot. Alleen Serbadjadi's werden op den laatsten dag van de afgelopen berichtsweek ruim 10% lager aangeboden.

	18 Mrt.	22 Mrt.	25 Mrt.	Rijzing of daling.
Amst. Liquidatiekas	128 1/2	126 1/2	127 1/2	— 1
Holl. Bank v. Z. Amer.	114	111 1/4	113	— 1
Ned. Hand. Mij., resc.	167	165 1/2	164 15/16	— 2 1/10
Ned. Scheepsb. Mij.	177	174 3/4	175	— 2
Wester Suikerraffin.	180 1/2	176	179 3/4	— 3/4
Vorstenlanden	199 3/4	195	198 3/4	— 1
Handelsver. A'dam	312	307 1/2	310	— 2
Insuline Cult. Synd.	104	99 3/4	100	— 4
Jav. Cultuur Mij.	280	270	277	— 3
„Medarie“ Cult. Mij.	175	165 1/4	173 3/4	— 1 1/4
Preanger Regentsch.	102 1/2	106	105 1/2	+ 3
„Aequat. Mijnb. Mij.	130	125	121	— 9
Redjang Lebong	126	124 1/2	125	— 1
Geconsolideerde	174 3/4	175 1/2	177 1/2	+ 2 3/4
Koninklijke	564	562 1/2	569	+ 5
Moeara Enim	225 1/2	227 3/4	233 1/4	+ 7 3/4
Perlak	43 1/2	41	42 3/8	— 1 1/8
North Caucasian	260 1/4	275	281	+ 20 3/4
Amst. Java Rubber	40	34	37 3/4	— 2 1/4
Java Caoutchouc Mij.	126 1/2	130	132 1/2	+ 6
Lamong. Cult. Mij.	58 1/4	53 1/4	54 3/4	— 3 1/2
Zuid Preanger Rubber	67	50 1/2	52 1/2	— 14 1/2
Holl. Amerika Lijn	378 1/2	368	374 1/2	— 4
JavaChinaJapanLijn.	143 1/2	146	145 3/4	+ 2 1/4
Koninkl. Paketvaart	164	158	159	— 5
Nederl. Scheepv. Unie	165	159	159	— 6
Oostzee	330	312	318	— 12
Amsterdam Deli	263 1/2	252	249	— 14 1/2
A'dam Langkat	251	243	230	— 21
Deli Batavia	441	434	436	— 5
Medan Tabak	177 3/4	170 3/4	173 1/2	— 4 1/4
Senembah	531 3/8	513 1/2	507	— 24 3/8

In de Unie heeft eveneens het maar raak-torpedeeren van schepen „n'en déplaie“ alle Wilson-nota's, een zeer onaangename indruk gemaakt, temeer nu Mexico de volle aandacht

in beslag neemt, zoodat men thans gaarne van het duikbootenvraagstuk rust zou hebben gehad. De ook voor de Vereenigde Staten onzekere politieke toekomst wierp haar schaduw op de fondsenmarkt, die mede onder den indruk kwam van met of zonder grond verspreide vredesgeruchten. Hierop reageerden vooral de aandeelen van fabrieken, die voor de geallieerden werkzaam zijn. Bethlehem Steel Corporation werden 36% lager verhandeld.

Het spreekt van zelf, dat onder deze omstandigheden ook onze markt voor *Amerikaansche* fondsen een uiterst ongeanimeerd aanzien had, temeer waar de moeilijkheden, ons van Engelsche zijde in den weg gelegd, onverminderd aanhouden, zonder uitzicht op een spoedige opheffing daarvan. Alleen Anaconda Coppers gaven nu en dan aanleiding tot eenige vraag, wellicht op het bericht, dat ondanks de pogingen van de Engelsche regeering om de speculatie in koper te onderdrukken, de noteering voor dit metaal den recordstand van £ 112 overschreden heeft. Zelfs Steels, anders het lievelingsfonds van onze markt, waren thans verlaten. Met uitzondering van Central Leathers, die zich later eenigszins wisten te herstellen, hadden dan ook over de geheele linie koersafbrotelingen plaats. Zoo verloren preferente Marines bijna 3, Studebakers bijna 7, Steels 2 1/2% enz.

	18 Mrt.	22 Mrt.	25 Mrt.	Rijzing of daling.
American Car & Foundry	67 3/8	64 7/8	65 1/4	— 2 3/8
American Hide & Leather.	47 3/16	45 3/8	47	— 3/16
American Smelting & Ref.	94 1/4	92 1/2	93	— 1 1/4
Anaconda Copper	170 15/16	168 1/2	169	— 1 15/16
Central Leather	52 7/16	50 3/8	52 1/2	+ 1 1/16
Studebakers	143 7/8	140	137 1/4	— 6 3/8
U. S. Steel	80 3/8	78 11/16	78 1/2	— 2 3/8
Erie	35 11/16	34 7/8	34 3/8	— 1 7/16
Southern Pacific	94 7/16	93 3/4	94	— 7/16
Union Pacific	130	128 1/2	129 3/16	— 7/16
Marine Common	17	16 3/16	15 7/8	— 1 1/8
Marine Pref.	69 3/16	68 11/16	66 3/4	— 2 13/16

Te Londen was de beurshandel eveneens zeer stil, zonder dat de stemming evenwel zwak werd. Marconi's stegen zelfs van 15 tot 15 3/4, terwijl voorts voor Fransche Rente en enkele binnenlandsche spoorwegwaarden, zij het ook op geringe schaal, tot hogere koersen belangstelling bestond. De staatsinkomsten over het thans bijna afgelopen dienstjaar laten zich reeds op £ 300, miljoen becijferen.

De geldmarkt werd deze week iets ruimer, particulier disconto, weken lang een fractie boven 5, liep tot 4 3/8% terug.

Te Parijs is het zelfvertrouwen in den einduitslag van de actie bij Verdun zoo groot, dat de beurs algemeen van een vaste stemming blijk gaf, zooals uit onderstaand koersstaatje blijken moge.

	17 Mrt	21 Mrt	23 Mrt	25 Mrt
3% Fransche Rente	62.05	62.55	63.—	63.25
4 1/2% Rusland 1909	75.40	76.—	75.55	75.75
4% Spanje Buitenland	92.15	92.60	93.—	93.85
Aand. Rio Tinto	1745	1750	1768	1765

Sommigen meenen in de zeer vaste houding van Fransche Rente slechts manipulaties te moeten zien, uitgevoerd, wijl de uitgifte van een nieuwe staatsleening op handen zou zijn. Zonder deze meening voetstoots aan te nemen, behoeft men haar nog niet geheel op zijde te schuiven, daar de staat steeds meer bij de Bank van Frankrijk in het krijt komt.

Te Berlijn stond, zooals te voorzien was, de beurs in de afgelopen week geheel onder den invloed van de inschrijving op de vierde oorlogsleening. De uitslag valt ontgezeglijk mede, vooral als men er rekening mede houdt, dat de oorlogswinstbelasting na op handen is. De inschrijvingen op de vier Duitsche oorlogsleeningen toonen de volgende cijfers aan:

Eerste leening	Mk 4.46	Milliard
Tweede „	„ 9.06	„
Derde „	„ 12.16	„
Vierde „	„ 10.60	„
Totaal	Mk 36 1/4	Milliard

Aan den eenen kant kan Duitschland trotsch zijn op dit resultaat, aan den anderen kant echter moeten deze geweldige resultaten den angst voor de toekomst vergrooten, daar het schier een onuitvoerbare opdracht wordt, de middelen te vinden om voor de rente en aflossing van deze schuld te zorgen. Want, dit begint nu wel vast te staan, dat de vroeger luchthartig gemaakte opmerking, dat men dezen schuldenlast op den onderworpen vijand zou afwentelen, weinig kans op uitvoerbaarheid heeft.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

Tarwe. De fluctuaties voor tarwe in Noord-Amerika zijn gedurende de afgelopen week niet van veel betekenis geweest en de notering toont weinig verandering bij die van een week geleden. Blijkbaar hebben de baisse-factoren nu voldoende uitgewerkt en wordt een verdere prijsdaling voorkomen door het feit, dat de volgende oogst waarschijnlijk belangrijker zal zijn dan die van het afgelopen seizoen, zoowel in de Vereenigde Staten als in Canada. Het staat vast, dat de met wintertarwe bezaaide oppervlakte aanmerkelijk kleiner is dan verleden jaar, terwijl de toestand, waarin de oogst zich bevindt, ook bepaald minder gunstig is dan in het vorige jaar. In Canada vrees men ernstig voor tekort aan arbeidskrachten, hoewel het nauwelijks aan te nemen is, dat de phenomenaal hooge opbrengst van tarwe, die het land het vorig jaar gaf, zich dit jaar wederom herhalen zal.

In Engeland waren de markten over het algemeen zeer zwak gestemd, wat in de eerste plaats verband hield met lagere vrachtprijzen. De wereld-verschepingen waren wederom zeer ruim en belangrijk boven de geschatte consumptie van de importlanden. Ofschoon nu en dan reacties plaats vonden, sluit toch de markt belangrijk lager dan een week geleden.

Maïs. Ook dit artikel daalde sterk in de Engelsche markt, terwijl in de exportlanden de noteringen eveneens terugliepen, ofschoon lang niet in verhouding tot de dalingen in Engeland. De verschepingen van maïs waren buitengewoon klein en waar de verschepingen van alle voeder-artikelen nu reeds verschillende weken zeer klein geweest zijn, zullen de voorraden wel sterk interen.

In gerst ging zeer weinig om en ook in dit artikel daalden de prijzen, ofschoon niet zoo sterk als in maïs.

Niettegenstaande er voor haver zoo goed als geen verkoopers waren op aflading, had de markt een kalm verloop en liepen de prijzen enigszins terug. De verschepingen van haver waren buitengewoon klein.

Ook de lijnzaad-markt had een flauw verloop. Tamelijk ruime verschepingen deden koopers terugschrikken en zelfs tot belangrijk lagere prijzen kwamen slechts weinig zaken tot stand. Noord-Amerika heeft den laatsten tijd zeer weinig lijnzaad betrokken, grotendeels tengevolge van de moeilijkheden, die het ondervindt om zijn lijnkoeken te exporteeren. Toch verwacht men, dat in den loop van den zomer Amerika nog tamelijk veel lijnzaad zal moeten importeeren.

Markten in Nederland.

Tarwe. Er vond in de afgelopen week slechts een halve distributie plaats, terwijl ook in de a.s. week waarschijnlijk de helft van de gewone hoeveelheid zal gedistribueerd worden. De prijs bleef onveranderd. De Regeering heeft verschillende booten aangewezen om tarwe te laden, waaronder zich ook stoomschepen bevonden, die reeds door anderen gecharterd waren. Deze booten zijn evenwel nog niet uitgevaren.

Maïs. Voor maïs werden deze week maximumprijzen afgekondigd. Men is het er evenwel niet over eens, of deze prijzen gelden voor de distributie van de Regeeringsmaïs, dan wel of zij op alle maïs slaan. Aangezien evenwel de hoeveelheid vrije maïs zeer klein is, is deze kwestie niet van groote betekenis.

Tengevolge van de berichten van het annexeren van ruimte door de Regeering, waardoor verschillende gerst-contracten niet zouden kunnen uitgevoerd worden, stegen de prijzen van dit artikel aanmerkelijk. De voorraden zijn tamelijk klein.

Ook voor haver vond een tamelijk scherpe prijsverbetering plaats, zoowel voor de inlandsche als voor de buitenlandsche soorten. De markt sluit evenwel kalm met slechts weinig omzet.

De reeds zeer levendige vraag voor lijnkoeken werd deze week nog sterker en ofschoon de aankomsten tamelijk ruim waren, vocht men letterlijk om lijnkoeken. De Regeering distribueerde 500 tons uit haar ouden voorraad, hetgeen natuurlijk zeer onbetekenend is tegen de hoeveelheid, die door de importeurs werd afgeleverd.

Noteringen.

Data	Chicago			Buenos Aires		
	Tarwe Mei	Maïs Mei	Haver Mei	Tarwe April	Maïs Mei	Lijnz. April
24 Mrt. 1916	108 ^{3/4}	72 ^{1/4}	43 ^{1/4}	8.10	5.05	11.20
17 „ 1916	108	75 ^{1/4}	44 ^{3/8}	8.50	5.10	11.90
24 Mrt. 1915	154 ^{1/4}	73 ^{1/4}	59 ^{1/8}	12.55 ³⁾	5.65	10.00
24 Mrt. 1914	93 ^{3/8}	69 ^{3/8}	40	9.00 ³⁾	5.00 ⁴⁾	13.25 ³⁾
20 Juli 1914	82 ¹⁾	56 ^{3/8} 1)	26 ^{1/2} 1)	9.40 ²⁾	5.38 ²⁾	13.70 ²⁾

1) per Dec. 2) per Sept. 3) per Mei 4) per Juni.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	27Maart	20Maart	Soorten.	27Maart	20Maart
Tarwe	368	368	Haver 38 @ white clipped	16.00	15.30
Rogge No. 2 Western....	nom.	nom.	Lijnkoeken. Nd. Amer. van La-Plata zaad....	156.50	155.50
Maïs La Plata	nom.	nom.	Lijnzaad La Plata	457.50	457.50
Gerst 46 @ feeding	348	313			

AANVOEREN in tons van 1.000 kilo's.

Artikelen	Rotterdam		Amsterdam	
	19-25Mrt 1916	Sedert 1 Jan. '16	19-25Mrt 1916	Sedert 1 Jan. '16
Tarwe	21.646	272.682	—	—
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.)	17.734	150.598	—	—
Rogge	379	6.556	—	—
Boekweit	942	4.844	—	503
Maïs	7.007	93.896	2.072	23.595
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.)	216	36.628	—	—
Gerst	3.893	32.372	660	2.640
Haver	2.074	12.501	200	4.218
Lijnzaad	393	14.347	3.556	25.788
Lijnkoeken	10.035	51.215	—	4.165
Tarwemeel	—	—	—	—

METALEN.

IJZER EN STAAL.

Nieuwe wettelijke bepalingen door het Britsche Gouvernement vormden het hoofd-onderwerp van deze week.

Terwijl het vroeger den fabrikanten en kooplieden veroorloofd was, hunne goederen te verkoopen aan de verbonden en neutrale landen op eene vergunning van het Gouvernement, zoo is thans bepaald, dat vóór de handelaars eenige orders accepteeren, zij eerst een specificatie moeten overleggen ter goedkeuring door het Ministerie.

Deze verordening heeft voornamelijk ten doel, in zekere mate den uitvoer naar neutrale landen te beperken en de steeds toenemende vraag naar oorlogsmateriaal te bevredigen, alsmede de binnenlandsche industrie te steunen. Het was reeds lang bekend, dat de productie ontoereikend was om de verschillende markten te voorzien, doch het gebrek aan werklieden en de onvoldoende transportmiddelen beletten de fabrikanten, grootere hoeveelheden te produceeren.

De omzet in ruwijzer was bevredigend en prijzen voor Cleveland ijzer No. 3 stegen wederom tot 92/6.

Connals Stocks, die voortaan uitsluitend voor binnenlandsch gebruik of voor export naar de verbonden mogendheden zullen gereserveerd blijven, omvatten op den 17^{en} dezer een nieuw laag kwantum van 67.074 t.

De Duitsche markt onderscheidde zich door eene zeer levendige vraag tegen verder stijgende prijzen. De fabrieken werken alle met hoogdruk en het is te hopen, dat de genomen voorzorgsmaatregelen haar in staat zullen stellen, gelijken tred te houden met alle orders, die gedurende den oorlog inkomen van binnenlandsche verbruikers en neutrale landen.

De vraag naar stafijzer in Siemens Martin-kwaliteit is, naar men zegt, van eene buitengewone grootte en het gevolg is, dat de prijzen voor schrootijzer, dat thans in grootere verhouding gebruikt wordt voor het vervaardigen van dit soort van staal, aanzienlijk gestegen zijn.

De opwaartsche neiging van de markt heeft ook haren terugslag doen gevoelen op de waarde van Thomas-Flusseisen, waarvan men vermoedt, dat de kwaliteit aanmerkelijk verbeterd is sinds het begin van den oorlog.

Staalmaterialen worden door de neutrale landen nog steeds sterk gevraagd.

De geheele productie van ruwijzer in Duitschland gedurende de maand Februari, met slechts 25 werkdagen, bedroeg 1.033.683 t. tegen 1.078.368 t. in Januari 1916 en 803.623 t. in Februari 1915.

KOPER.

Onder de metalen, die alle in den laatsten tijd sterk in prijs zijn vooruitgegaan, is koper wel het meest gestegen. In de afgelopen week was de willigte buitengewoon; Dinsdag steeg de notering met meer dan £3, Woensdag met £6.10/-, tot den ongekenden prijs van £118.5/-. Eenige reactie volgde in de laatste dagen der week.

The Economist merkt op, dat sedert de Napoleontische oorlogen, toen de prijs van £200 werd bereikt, koper nimmer zoo hoog is genoteerd als thans. Gedurende den Fransch-Duitschen oorlog was de hoogste prijs £108, bij den Secretan-corner in 1888 £105, bij den „boom“ van 1907 £111.

Oorzaken van de buitengewone willige zijn de groote speculatie van het oogeblik en de snel afnemende beschikbare voorraden. Bovendien is de toestand abnormaal, doordat een Order in Council tot beteugeling van verdere speculatie bepaald heeft, dat alle loopende contracten ulto Mei moeten zijn afgewikkeld.

Statistiek van Henry R. Merton & Co. Ltd.

	15 Mrt.	29 Febr.	15 Febr.	15 Maart.		
	1916.	1916.	1916.	1915.	1914.	1913.
Voorraad	ton	ton	ton	ton	ton	ton
in Engeland en						
in Frankrijk ..	7,988	9,811	8,777	21,852	11,975	28,021
Fijn koper						
te Rotterdam	1,150	1,150	1,150	1,150	3,300	4,100
Id. te Hamburg	*2,867	*2,867	*2,867	*2,867	3,994	4,427
Id. te Bremen	*1,106	*1,106	*1,106	*1,106	1,134	—
Totaal ..	13,111	14,934	13,900	26,975	20,403	36,548
Zeilend v. Chili	2,000	2,300	2,250	2,275	2,750	2,325
Id. van Australië	4,500	4,500	4,300	5,125	3,800	5,800
Totaal ..	19,611	21,734	20,450	34,375	26,953	44,673
Prijs van Stan-	£	£	£	£	£	£
daard Koper p.t.	105.10/-	105.10/-	106.10/-	64.10/-	64.7/6	64.15/-

* Als op 31 Juli 1914, sedert wanneer geen opgaven zijn ontvangen; thans waarschijnlijk nihil.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	IJzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
24 Mrt. 1916.	89/-	113.10/-	200.-/-	35.5/-	93.-/-
17 „ 1916..	89/-	107.10/-	195.10/-	35.10/-	92.-/-
26 Mrt. 1915..	65/7	68.15/-	165.15/-	23.15/-	44.10/-
27 Mrt. 1914..	50 7/2	64.17/6	174.5/-	19.-/-	21.10/-
20 Juli 1914..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

STEENKOLEN.

Op de Engelsche beurzen trad de koopbeweging in de afge-loopen week sterk op den voorgrond, doch de leveringen van de mijnen zijn nog steeds minder dan de gecontracteerde hoeveelheden.

Met het oog op de groote behoefte van het-Gouvernement is de toestand zeer moeilijk en de handelaars moeten zich behelpen met de verminderde beschikbare aanvoeren.

PETROLEUM.

(Ontleend aan den „Petroleum Review“ van 18 Maart 1916.)

Londen dato 17 Maart 1916.

Sedert het vorige bericht zijn de prijzen van geraffineerde petroleum voor alle distillaten 1 d. per gallon gestegen.

Thans wordt genoteerd:

2e Distillaat	10 1/2 d.	} inclusief vaten
Standard white..	11 d.	
Water white	12 d.	

Smeeroliën. De Amerikaansche soorten zijn opnieuw ge-stegen. De prijzen zijn voor heden:

American pale	van af £ 23.
„ red	„ „ £ 25.
„ gefilt. cylinderolie	„ „ £ 23.

Stookolie en vethoudende olie niet officieel genoteerd.

Benzine. Onveranderd sedert vorige week.

Paraffine. De prijzen per lb. zijn ongeveer:

- 140° smeltpunt	4 1/2 à 5 d.
130°-132°	4 1/4 d.
125°-128°	4 d.
118°-120°	3 3/4 d.

Terpentijn. Amerikaansche terpentijn is gestegen. De loco prijs is:

per April	49 s. 9 d.
Mei/Augustus	49 s. —
September/December	48 s. 3 d.

Liverpool dato 16 Maart 1916.

Amerikaansche petroleum 10 d.-11 d. per gallon. Er komt geen Russische olie aan de markt.

Bakou dato 16 Maart.

De markt voor ruwe olie blijft vast en de noteeringen op 48 1/2-49 kopeken per pud. De onlangs door de regering vastgestelde maximumprijzen zijn nog niet in werking getreden.

New York dato 16 Maart.

Geraffineerd in kisten per gallon ..	11.25 cents.
Standard white in vaten „ „ ..	8.90 „
Credit Balances	2.40 „
Pennsylvania Ruw	\$ 2.40 per vat.

Philadelphia dato 16 Maart.

Standard white 8.90 c. per gallon.

KATOEN.

Het Zuiden der U. S. A. blijft zeer krachtig en alle berichten luiden, dat er hoegenaamd geen lust tot verkoopen bestaat, tenzij tegen hoogere prijzen dan de tegenwoordige. De financieele toestand is uiterst gunstig en het schijnt, alsof de houders, met behulp van de bankiers, hun katoen voor onbepaalde tijd onverkocht kunnen laten.

De vooruitzichten voor den nieuwen oogst zijn, dat de te beplanten oppervlakte in vergelijking met het afgelopen seizoen waarschijnlijk eene uitbreiding van ca. 8 % zal ondergaan. Daartegenover dient rekening gehouden te worden met het groote tekort aan meststoffen, welke bijna niet of slechts tegen abnormaal hooge en nauwelijks te betalen prijzen te verkrijgen zijn.

NOTEERINGEN VOOR LOCO-KATOEN.

(Middling Uplands.)

	23 Mrt. '16	17 Mrt. '16	10 Mrt. '16	23 Mrt. '15	27 Mrt. '14
New York	12.— c	11.95 c	11.80 c	9.20 c	13.50 c
Liverpool	7.78 d	7.86 d	7.80 d	5.35 d	7.11 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.

(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '15 tot 23 Mrt. '16	Overeenkomstige perioden	
		1914-'15	1913-'14
Ontvangsten Gulf-Havens...	3883	5922	5885
„ Atlant. Havens	2070	3059	3700
Uitvoeren naar Gr. Brittannië	1883	2813	2960
„ „ 't Vasteland..	1678.	3147	4401
„ „ Japan etc....	316	365	347

Voorraden in duizendtallen

	23 Mrt. '16	23 Mrt. '15	23 Mrt. '14
Amerik. havens	1426	1522	767
Binnenland	1012	897	586
New York	296	144	115
New Orleans	347	352	168
Liverpool	910	1467	1249

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons, Manchester 15/3/16.

Prijzen van Amerikaansche katoen hebben zeer weinig ge-fluctueerd, ofschoon er toch iets meer vraag is; prijzen in Liverpool zijn ten slotte ongeveer 1/8 d. gestegen. De stemming in New-York is vrij opgewekt, gedeeltelijk door de betere politieke vooruitzichten en verder door het zeer groote gebruik in Amerika zelf. De vracht-situatie is nog zeer precair, hoewel vrachtprijzen ten slotte wel iets flauwer zijn. Berichten over den nieuwen aanplant in Amerika zijn zeer tegenstrijdig, doch algemeen verwacht men daarin wel eenige uitbreiding. In Egyptische katoen is vrij veel gekocht tot volle prijzen en is de zichtbare voorraad daarvan thans zeer geslonken.

De vraag naar garens daarentegen is slechts gering geweest. Spinners zijn nog goed bezet en vooral de vraag voor export steunt de markt. Voor binnenlandsch gebruik wordt minder afgenomen en prijzen voor Amerikaansche kettingsgarens zijn wel wat afgebromd. Naar getwijnde garens bestaat nog steeds goede vraag tot volle prijzen en ook Egyptische garens blijven vast. In Bolton en omstreken hoort men nog steeds klachten over toenemende schaarschte aan arbeidskrachten en stemt dit de spinners ook vaster.

In manufacturen gaat nog niet veel om; prijzen blijven echter vast; in gebleekte shirtings voor China is nog wel wat gedaan, terwijl ruwe shirtings voor die markt vrijwel onverkoopt zijn. Voor zware goederen, vooral voor legergebruik, bestaat nog al vraag en verschillende weverijen, die vroeger slechts lichtere manufacturen maakten, hebben zich op de fabricatie van deze zwaardere goederen ingericht. Voor de

kleine overzeesche markten en voor het binnenland blijft nog steeds een geregelde vraag bestaan.

WOL.

Tengevolge van de iets betere stemming, die aan het slot der Londensche verkooping voor de betere kwaliteiten viel waar te nemen, is ook de markt te Bradford minder onregelmatig geworden. Toch vertoonen de prijzen nog geen verbetering en blijven de omzetten zeer beperkt.

Op de derde reeks veilingen te Londen, welke den 4den April aanvangen, zullen ongeveer 95000 balen worden aangeboden.

De tweede veiling te Amsterdam zal den 7den April worden gehouden en ongeveer 250 balen La Plata omvatten.

De woluitvoer van Argentinië bedroeg van 1 Juli 1915 tot einde Februari 1916 ..... 1.252.000 balen, tegen in dezelfde periode van 1914/15.... 1.492.000 „ een vermindering dus van ruim 16 %.

Noteeringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
24 Maart 1916.....	42 1/2	37	32	28 1/2	26 1/2
17 „ 1916.....	43	37 1/2	32 1/2	29	27
24 Maart 1915.....	32	29 1/2	28 1/2	27	24

SUIKER.

De Bietsuikermarkt stond de afgelopen week geheel onder den invloed van het verbod van suikeruitvoer, dat reeds geruimen tijd verwacht werd. Veel aanbod van ouden oogst deed den prijs per Mei van f 28.— tot f 26 1/4 terugloopen, terwijl nieuwe oogst per October/December op f 23 3/10 kwam.

Toen het bleek, dat het verbod van uitvoer slechts van tijdelijken aard was, herstelde de markt zich tot f 28 3/4 per Mei en f 24 1/10 per October/December.

Blijkens bekendmaking in de Staatscourant heeft de tijdelijke stopzetting van den uitvoer van suiker en suikerhoudende goederen ten doel, een onderzoek in te stellen naar den omvang van het binnenlandsch verbruik wegens bestaande onzekerheid omtrent de suikervoorziening gedurende den verderen duur der campagne 1915/16.

In verband met dit onderzoek is voorgeschreven, dat alle in omloop zijnde uitvoercertificaten vóór ultimo dezer maand tegen reçu te Amsterdam moeten worden gedeponereerd bij de Commissie van advies i/z. suiker.

Tevens werd bekend gemaakt, dat de regeling van de maximumprijzen ook voor de volgende campagne zal worden bestendigd, althans dat de prijzen niet verhoogd zullen worden.

Op Java wordt geleidelijk doorgesgaan met verkoop aan de Chineesche koopers tot f 11 1/4 à f 11 3/8 voor Superieur, en f 10.— voor No. 16 en hooger. Van witte Java's is wel een en ander voor Britsch-Indië gekocht, maar de ware vraag van die belangrijke consumptiemarkt schijnt nog te ontbreken; ook Japan toont nog geen belangstelling.

Op Cuba waren op 21 Maart 185 fabrieken in bedrijf tegen 174 op gelijken datum Ao. Po. De aanvoeren bedroegen, sedert het begin der campagne

1.469.000 tons
tegen 1.074.000 „ in 1915
en 1.310.000 „ „ 1914.

Volgens eene nieuwe raming van de Heeren Willett & Gray zal de Wereldsuiker oogst kunnen bedragen:

	1915/16 tons.	1914/15 tons.	1913/14 tons.
Rietsuiker	10.356.509	10.078.742	9.892.177
Bietsuiker.			
Europa	5.489.502	7.557.775	8.179.013
Noord Amerika	780.000	646.257	655.298
Canada	15.000	12.502	10.007.
Totaal	16.641.011	18.295.276	18.736.495

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam loopende maand	Londen			New York 96° Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Javas fob.	Americ. Granulated fob.	
24 Mrt. 1916....	f 29	42/6	18/9	26/1 1/2	5,71
17 „ 1916....	„ 29	42/6	18/9	26/7 1/2	5,77
24 Mrt. 1915....	„ 17 3/10	31/-	—	—	4,83
24 Mrt. 1914....	„ 11 1/4	17/9	—	—	2,98 à 3,01

De markt te New York zette de rijzing niet verder voort, eenige reactie was merkbaar.

Engeland gaat door met aankopen van Americ. Granulated, gedeeltelijk voor rekening van het Fransche Gouvernement.

RUBBER.

De voorafgaande week is eveneens weder zonder groote verandering in de prijzen voorbijgegaan. Weliswaar zijn in de laatste dagen groote hoeveelheden rubber te Londen aangekomen, doch deze hadden geen noemenswaardigen invloed op de prijzen, aangezien het bleek, dat het grootste gedeelte daarvan reeds verkocht en bestemd was voor de gecontracteerde April-leveringen.

De markt voor Para is flauw en koopers toonen zoo goed als geen belangstelling voor deze soorten.

De slotnoteeringen luiden als volgt:

Prima Hevea Crepe:			
loco tot Juni	3/6	einde vorige week	3/7 1/4
Juli-December	3/4 1/2	„ „ „	3/4 1/2
Sm. Sheets 1 d. minder	„ „ „	„ „ „	1 d. minder
hard fine Para	3/1 1/2	„ „ „	3/2 1/4

KOFFIE.

(Uit het Mailbericht van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolf & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen.)

De markt was deze week weer zeer vast gestemd. De moeilijkheden om koffies in onze havens te krijgen verminderen niet, — integendeel, het schijnt wel of ze toenemen en het kan dus wel niet anders of prijzen moeten noodzakelijkerwijze omhoog gaan.

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
24 Mrt. 1916 ..	289.000	6200	1.728.000	6450	11 3/4
16 „ 1916 ..	363.000	6200	2.085.000	6500	11 3/8 1/2
24 Mrt. 1915 ..	523.000	4550	1.289.000	5800	13 7/16
24 Juli 1914 ..	353.000	4900	899.000	5700	16

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelooopen week	Sedert 1 Juli	Afgelooopen week	Sedert 1 Juli
24 Mrt. 1916 ..	28.000	2.846.000	78.000	10.572.000
24 Mrt. 1915 ..	79.000	2.480.000	100.000	8.448.000

VETTEN EN OLIËN.

Oleo-Margarine. Nà het verloren gaan der Nederlandsche schepen „Tubantia” en „Palembang” is het nog moeilijker dan voorheen, zaken „op aflading” te doen, en wel om de volgende redenen:

- 1e. De molestverzekering-premie is tot op 5 % gestegen, terwijl men voor molestverzekering, inclusief „capture” 7 % vraagt;
- 2e. Eenige der grootste reederijen nemen hunne beste schepen uit de vaart, terwijl zij de andere waarschijnlijk de route om de Noord zullen voorschrijven, waardoor de reis veel langer duurt en het aantal diensten kleiner wordt;
- 3e. De zeelieden weigeren zich te laten aanmonsteren, zoolang de Regeering geen voldoende maatregelen ter beveiliging der scheepvaart genomen heeft.

Tengevolge van bovenstaande feiten werden er ook deze week geen „zaken op aflading” afgesloten.

Amerika noteert slechts:

tot 13 3/8 \$cents per lbs 1e soort
„ 12 3/8 \$cents „ „ 2e „

geleverd in New York; betaling aldaar bij inontvangstname; tot deze prijzen blijken er evenwel geen koopers te zijn.

Premier-Jus. Zuid-Amerikaansche werd deze week van f 72.— tot f 74.—, op aflading verkocht; mindere soort, zogenaamd „Eetvet”, tot f 66.— franco wal Rotterdam.

Voor loco Zuid-Amerikaansch fabrikaat werd f 90.— betaald.

Oleo-Stearine. Er werd f 80.— voor loco betaald; men vraagt thans f 82.—.

Neutrallard, op afading, wordt aangeboden tot 13/13 1/8 \$cents, „geleverd in New York.”

Voor loco vraagt men f 87.—/f 88.—.

Imitatie-Neutrallard, op afading, wordt genoteerd tot 12 1/8 \$cents, „geleverd in New York.”

Talk. De stemming der talkmarkt te Londen bleef in de afgelopen week vast, maar de zaken bleven beperkt tot kleine afdoeningen, daar er absoluut geen vermeerdering van den voorraad viel te constateeren. In de j.l. Woensdag te Londen gehouden talkveiling werden van de aangeboden 987 vaten 557 vaten verkocht, de prijzen voor alle soorten bleven geheel onveranderd, uitzonderd voor de fijnere schapetalken, die zelfs tot de prijzen der vorige week niet gevraagd werden.

In Holland blijft inlandsche talk aangeboden tot onveranderde prijzen, doch veel kooplust bestaat er niet, daar de nieuwe regeling betreffende zeepconsenten vooralsnog niet bekend is.

De New Yorksche officieele notering wederom hoogerstemming vast.

Palmolie. De tweede week van Maart bedroegen de importen te Liverpool 2.613 vaten, terwijl de ongeloste voorraad slechts 961 vaten belooft. De vraag te Liverpool voor het artikel is wel wat beter; men rapporteert afdoeningen voor vrijwel alle soorten tot verhoogde prijzen. Voor Holland blijft het artikel nog steeds zonder interesse, daar exportconsenten van Engeland nog niet worden uitgereikt.

Katoenolie. Geraffineerde loco schaarsch geoffreerd en vast gestemd met verdere verhooging van eenige punten; geraffineerde loco daarentegen zeer lusteloos met groote verlagings der officieele noteringen. Latere levering min of meer onder invloed van realisatieverkoop en eenige punten lager. Londen vast; Hull onregelmatig aan den kalmen kant.

Soja-boonenolie te Londen voor afading van Japan eerste helft 1916 zeer vast met beduidende verhooging der offerten. Hull goed prijshoudend zonder zaken.

Cocosolie. In loco-waar werd in de afgelopen week wel wat omgezet, doch de toiletzeepindustrie schijnt weinig lust te hebben, de hooge prijzen in te willigen. Importwaren schaarsch en niet gevraagd. Londen vast met onveranderde prijzen.

Castorolie zonder zaken, lusteloos, de noteringen in Engeland nominaal.

Olijfolie met een loome marktstemming te Liverpool met een neiging tot daling der prijzen, zoowel voor loco-waar als voor latere levering.

Lijnolie verviel deze week zoowel te Amsterdam als te Rotterdam met vrij groote vraag en dientengevolge aanzienlijke verhooging der prijzen, ook al tengevolge van de onzekerheid in het scheepvaartbedrijf. Heden sluit Amsterdam zeer vast.

Raapolie. De prijzen bleven deze week op hetzelfde niveau en zaken zijn schaarsch.

COPRA.

De markt voor Copra was deze week in overeenstemming met Londen kalmer gestemd, doch er kwamen door gebrek aan offerten weinig transacties tot stand. De markt sluit met koopers voor Java f.m.s. tot f 41 1/2.

Ceylon f.m.s. cif. Londen £ 37.10.- verkoopers en cif. Marseille £ 42.5.- verkoopers.

NOTEERINGEN.

		Java f. m. s.
25 Maart	1916	f 41 1/2
18	„ 1916	„ 42
25 Maart	1915	„ 71
25 Maart	1914	„ 32 1/4
20-25 Juli	1914	„ 28 3/4

VERKEERSWEZEN. BEVRACHTINGEN.

25 Maart 1916. Vrachten van Amerika naar Europa waren lager, in het bijzonder van Noord-Amerika, waarvoor heden ruimte tot 13/- aangeboden werd zonder tot zaken te komen. Als oorzaak wordt aangegeven, dat voor graan geen Britsche schepen bevracht mogen worden zonder toestemming der regeering. Kolenvrachten waren in het begin van de week hoog (voor Genua werd de record-vracht van 100/- betaald), doch in de laatste dagen zwakker.

Naar Nederland stonden bevrachtingen stil, daar alle beschikbare booten voor regeeringsgraan noodig waren. Zelfs reeds elders afgesloten booten tracht de regeering in handen te krijgen.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
20/25 Maart 1916	—	—	—	14/-	—	135/-
13/18 „ 1916	—	—	f 12.50	16/-	—	150/-
22/27 Maart 1915	—	—	9/-	10/-	71/3	67/6
23/28 Maart 1914	—	7/3	—	—	14/-	14/-
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 1/4	1/11 1/4	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oostk. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
20/25 Maart 1916	—	—	—	525/-
13/18 „ 1916	—	—	—	—
22/27 Maart 1915	—	—	—	220/-
23/28 Maart 1914	—	26/-	73/9	80/-
Juli 1914	f 12.—	24/6	75/-	77/6

ERTS.

Data	Bilbao Middlesbro'	Carthage Middlesbro'	Groenland Middlesbro'	Poti Middlesbro'
20/25 Maart 1916	26/6	24/-	—	—
13/18 „ 1916	26/6	23/6	—	—
22/27 Maart 1915	14/3	—	—	—
23/28 Maart 1914	4/-	4/6	—	9/-
Juli 1914	4/3	5/4 1/2	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
20/25 Mrt. 1916	fr. 71.—	97/6	—	75/-	f 6.—	—
13/18 „ 1916	„ 68.—	94/-	97/6	69/-	„ 6.—	—
22/27 Mrt. 1915	„ 18.—	20/-	27/-	26/-	„ 6.—	—
23/28 Mrt. 1914	„ 5.25	7/4	7 1/2	13/6	3 1/2	—
Juli 1914	„ 7.—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Burmah West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
20/25 Maart 1916	125/-	165/-	—	—
13/18 „ 1916	125/-	165/-	—	—
22/27 Maart 1915	55/-	75/-	75/-	90/-
23/28 Maart 1914	15/6	18/6	—	19/-
Juli 1914	14/6	16/3	25/-	22/3

1) Per zeilschip.

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.
Hout gezaagd en pitchpine per St. Pet. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.
Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

RIJNVRACTEN.

De aanvoer van graan was in de afgelopen week vrij aanzienlijk, ook zijn er twee ertsladingen aangekomen. Er was dan ook, de omstandigheden in aanmerking nemende, nogal vraag naar ruimte.

VRACTEN TE ROTTERDAM. (in Gld. per 2000 K.G.)

Data	Erts nr. Ruhrhaven		Massale goed. Bovenrijn	Waterstand
	1/4 lostijd	1/2 lostijd		
20-25 Maart 1916	0,32 1/2	0,42 1/2	—	gunstig
13-18 „ 1916	—	—	—	gunstig
22-27 Maart 1915	0,22 1/2	0,32 1/2	1,50 1)	gunstig
23-28 Maart 1914	0,37 1/2	0,47 1/2	0,95	gunstig
20-24 Juli 1914	0,60	0,70	1,05	gunstig

1) Voor katoen in balen.